Влада - Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

◆ № 57 (557) ◆ Субота, 27 березня 1993 року ◆ Ціна 15 крб.

ДІЯЧАМ, ПРАЦІВНИКАМ ТЕАТРАЛЬНИХ КОЛЕКТИВІВ УКРАЇНИ

Дорогі друзі!

Дозвольте привітати вас, майстрів і працівників сцени, служителів Мельпомени, з Міжнародним днем театру.

Україна дала світові немало талантів, які присвятили себе театральному мистецтву. Серед них — видатні драматурги і режисери, актори і художники, композитори і музиканти, співаки та інші митці, котрі стали справжньою окрасою і славою нашої культури.

Символічно, що на українській землі глибоко вкорінилися й мають свої традиції і свою історію театри російський, єврейський, польський, інших народів, які здавна зріднилися з нами.

Нині, коли на обрій історії виходить наша молода демократична, незалежна держава, хочу побажати всьому театральному світові України оптимізму, завзяття і наснаги для утвердження Правди й Добра, для натхненної творчості на радість сучасникам, на користь великої справи — духовного відродження України.

З найкращими побажаннями Л. КРАВЧУК.

РОЗПОВСЮДЖЕННЮ НАРКОТИКІВ — МІЦНИЙ ЗАСЛІН

Як повідомила Прес-служба Президента України, 26 березня під головуванням Л. М. Кравчука відбулося засідання Ради національної безпеки, на якому було розглянуто питання про стан боротьби з розповсюдженням наркотиків в Україні.

В ході обговорення відзначалося, що вживання наркотиків, їх розповсюдження поступово набувають значних масштабів. І протидіяти цьому силами лише правоохоронних органів неможливо. Необхідні поєднання зусиль і скоординованість дій всіх державних владних структур та широкої громадськості у рамках комплексної програми боротьби з розповсюдженням наркотиків.

Було визнано за доцільне невідкладно приступити до розробки такої програми, а також терміново здійснити ряд конкретних заходів. Серед них: забезпечення органів, що ведуть боротьбу з незаконним обігом наркотиків, необхідними технічними засобами; приведення національного законодавства у відповідність до міжнародних зобов'язань України; укладення міжурядових угод про співробітництво у боротьбі з незаконним обігом наркотиків тощо.

ТРИВАЄ ОФІЦІЙНИЙ ВІЗИТ

міністра закордонних справ України Анатолія Зленка до Сполучених Штатів Америки.

25 березня відбулася бесіда А.Зленка з Президентом США Б. Клінтоном, під час якої сторони обговорили низку питань двосторонніх відносин та міжнародної політики.

Напередодні пройшли інтенсивні політичні консультації в державному департаменті США. Анатолій Зленко мав тривалу бесіду з держсекретарем Уорреном Крістофером, в ході якої обговорювалося широке коло питань, що становлять інтерес для обох країн.

Наголошувалося, зокрема, на необхідності надання відповідних гарантій національної безпеки України з боку США та інших ядерних держав, забезпечення належної фінансової та технічної допомоги для ліквідації ядерної зброї на території України.

Того ж дня А. Зленко зустрівся з радником Президента США з питань національної безпеки Е. Лейком та обговорив ряд актуальних питань політичного, військово-політичного й економічного співробітництва України і США, перспективи подальшої розбудови двосторонніх відносин.

ПОСОЛ України в КНР Анатолій Плюшко вручив вірчі грамоти Голові Китайської Народної Республіки Ян Шанкуню. Після церемонії вручення відбулася бесіда, в ході якої Ян Шанкунь відзначив, що керівництво КНР надає винятково важливого значення розвитку двосторонніх відносин і взаємовигідного співробітництва з Україною.

Він високо оцінив візит Президента України Леоніда Кравчука до КНР, підкресливши, що підписані в його результаті документи стали основою для подальшого розвитку відносин між двома країнами.

До 50-річчя визволення України

МІСТО ПАМ'ЯТАЄ

Завтра у Миколаєві — свято. День визволення міста. 49 років тому 68 десантників під командуванням Костянтина Ольшанського рано-вранці ввірвалися в миколаївський порт і ціною власного життя втримували його до підходу основних сил, сковуючи угруповання ворога, посіявши в його лавах паніку...

Миколаївці свято шанують пам'ять героїв-ольшанців. І в цьому році присвячене річниці визволення міста свято почнеться незвично. Напередодні 68 студентів і викладачів місцевого педінституту з пошукового загону «Прометей» повторять рейд ольшанців і в неділю, о 4-й ранку, вийдуть до рубежа, на якому десантники ступили в безсмертя. В місті відбудуться зустрічі з ветеранами війни, масові гуляння.

На знімках: у сквері героїв-ольшанців; площа Перемоги в Миколаєві; на суднобудівному заводі «Океан».
Фото О. КРЕМКА.

Сесія ВР Криму: на порядку денному — 45 питань

Як ми вже повідомляли, 24 березня у Сімферополі відкрилася одинадцята сесія Верховної Ради Криму. Проходить вона дуже бурхливо.

Цілий день депутати витратили на формування порядку денного. Із запропонованого президією кримського парламенту 31 питання депутати включили 26. Було внесено додатково ще 37 питань, «пройшли» з них — 19. Таким чином, сесія розглядатиме 45 питань.

Депутати порівняно швидко погодились обговорити проекти Законів Республіки Крим «Про об'єднання громадян», «Про вибори Верховної Ради Криму». Незважаючи на те, що ряд депутатів стверджував, що проект Закону Республіки Крим «Про вибори Президента», по суті, готовий, що до нього не було особливих зауважень у комісіях ВР, а також на парламентському слуханні, ввести до порядку денного даний законопроект не вдалося, хоча голосували двічі.

У зв'язку з таким перебігом подій депутат Вадим Колесниченко виступив з ініціативою внести зміни до Конституції Республіки Крим у тій її частині, де йдеться про інститут президентства. Депутат Леонтій Шекета запропонував сформулювати додаткове питання так: «Про главу 23 Конституції Республіки Крим». До речі, глава 23 повністю присвячена виконавчій владі республіки, вона включає й інститут президентства. Депутат Георгій Капшук назвав таку постановку питання провокаційною. Вихід із ситуації, що склалася, запропонував депутат Іван Єрмаков: «Ми приймемо Закон «Про вибори Верховної Ради Криму, потім кримчани оберуть новий парламент, хай він вирішує, як бути з інститутом президентства в Республіці Крим».

(Закінчення на 2-й стор.).

З ЗАПАСОМ!

Черкащина має для весняно-польових робіт 15 тисяч тонн бензину (102 відсотки до потреби), 21 тисячу тонн дизельного палива, необхідну кількість мастил. Деякі райони, приміром, Смілянський, Уманський, Катеринопільський, окрім державної допомоги, отримують пальне з Росії за укладеними раніше двосторонніми договорами. За прогнозами управління сільського господарства, область збере в цьому році понад 2 млн. тонн зернових і близько 370 тисяч тонн кукурудзи.

Лідія ТИТАРЕНКО.

КОЛИ ТАКТИКУ ПІДКАЗУЄ НАУКА

Польовий стан

Як провести весь весняний комплекс польових робіт буквально за лічені дні — над цим і на Одещині, і на Миколаївщині міркують усією землеробською громадою. Держадміністрації областей, районів збирали агрономів, механізаторів колгоспів і радгоспів, фермерів, аби ще раз їх вислухати, самим слово сказати, на поради науковців зважити.

До рекомендацій науковців, до речі, в Одеській області ставлення особливе. Вони тут стали надійними партнерами хліборобів.

— Минулої осені, — розповідав голова обласного комітету сільського господарства та переробної промисловості Микола Колтиков, — нас тільки вчені і виручили. Хлібороби області опинилися перед дилемою: сіяти озимі чи не сіяти? Вологи в грунті практично не було. І в тій ситуації спеціалісти селекційно-генетичного інституту, інших аграрних установ зуміли не лише в стислі строки розробити оптимальну тактику осінніх польових робіт, а й переконати агрономічну службу області, більшість сільських керівників і спеціалістів, фермерів у необхідності практично керуватися нею. В підсумку — неабиякий виграш. Щонайперше, сівбу провели майже на всіх відведених площах — на 631

(Закінчення на 6-й стор.).

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння почесних звань України творчим працівникам театрів

За великий особистий вклад у розвиток українського театрального мистецтва та високу виконавську майстерність присвоїти почесні звання:

«НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ»

БОЙКО Валентині Володимирівні — артистці Кримського українського музичного театру

ВАСИЛЬЄВУ Вадиму Васильовичу — артисту Чернігівського обласного українського музично-драматичного театру імені Т. Г. Шевченка

КРУПНИКУ Семену Самійловичу — артисту Одеського муніципального шоу-театру «Рішельє»

МОРОЗЮКУ Георгію Івановичу — артисту Львівського обласного музично-драматичного театру імені Юрія Дрогобича

НЕДАШКІВСЬКІЙ Раїсі Степанівні — артистці Київського молодіжного театру

ПРИХОДЬКО Людмилі Іванівні — артистці Волинського обласного українського музично-драматичного театру імені Т. Г. Шевченка

«ЗАСЛУЖЕНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ»

БІЛАК Раїсі Олексіївні — артистці Закарпатського обласного українського музично-драматичного театру

РАЧИНСЬКОМУ Петру Болеславовичу — артисту Харківського державного академічного українського драматичного театру імені Т. Г. Шевченка

СЕВЕРИН Жанні Костянтинівні — артистці Полтавського обласного українського музично-драматичного театру імені М. В. Гоголя

СМОЛІЮ Івану Іллічу — артисту Запорізького обласного українського музично-драматичного театру

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ»

ПАЛКІНУ Ігорю В'ячеславовичу — головному диригенту Державного дитячого музичного театру, м. Київ

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ»

ЛАТИШ Олені Павлівні — директору Чернігівського обласного українського музично-драматичного театру імені Т. Г. Шевченка.

**Президент України
Л. КРАВЧУК.**

м. Київ,
23 березня 1993 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про начальника Головного штабу Збройних Сил України — першого заступника міністра оборони України

Призначити генерал-полковника **ЛОПАТУ** Анатолія Васильовича начальником Головного штабу Збройних Сил України — першим заступником міністра оборони України.

**Президент України
Л. КРАВЧУК**

м. Київ
24 березня 1993 року

ЗАКОН ЧИ «ТАЛМУД»?

В Міністерстві сільського господарства і продовольства відбулася конференція з обговорення проекту Закону «Про сільську поселенську мережу». Відкриваючи її, голова постійної Комісії з питань соціального розвитку села Верховної Ради України Василь Сухий сказав, що головне завдання конференції — скоригувати проект так, щоб уже в остаточному варіанті подати його на розгляд парламенту.

Здавалося, все мине мирно і навіть нуднувато. Але й тут розгорілися «парламентські» пристрасті. Звичайно, ті, хто брав участь у розробці проекту, доводили, що він вкрай необхідний для розбудови і активізації наших сіл, кожне з яких, незважаючи на кількість населення, здобуде самостійність для розв'язання усіх своїх насущних проблем. Деякі учасники конференції уже після другої короткої доповіді обрушили шквал критики не лише на статті проекту, а й навіть на окремі слова в них. Особливо гаряча дискусія розгорнулася навколо слова «староста», мовляв, люди ще пам'ятають фашистську окупацію, і для них це буде великою образою.

Неодноразово звучала думка, що Закон «Про сільську поселенську мережу» взагалі не потрібний, адже є закон про місцеве самоврядування. «Навіщо нам творити ще один «талмуд»?» — вигукнув один з промовців.

Безперечно, непогано було б, якби жителі сіл, що постраждали від чорнобильського лиха, могли через суди вимагати від держави переселити їх у безпечні місця, адже це вона винна в їхньому нинішньому тяжкому становищі. Та виникає запитання: на яку державу подавати позов? На Україну, на території якої розміщена ЧАЕС, чи на Росію, як «рідну доньку» СРСР?

Хоч би як там було, але проект обговорили, внесли до нього зміни і доповнення. Тепер слово — за Верховною Радою.

Олександр ІВАНЧУК.

СЕСІЯ ВР КРИМУ: НА ПОРЯДКУ ДЕННОМУ — 45 ПИТАНЬ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Серед додаткових питань, які має обговорити ця сесія, — про участь Республіки Крим у СНД, про положення «Про громадянство Республіки Крим», про представництво Президента України в Республіці Крим, інформація про роботу з реалізації права громадян Республіки Крим на подвійне громадянство.

Депутат Олександр Круглов сказав: «Ми не можемо залишитися осторонь того, що відбувається в Росії. Ми повинні підтримати ВР РФ і висловити своє несхвалення Борису Єльцину». У відповідь голова ВР Криму Микола Багров висловився так: «Ми не маємо права втручатися у справи іншої держави, давати оцінку тим чи тим діям як ВР, так і Президента РФ».

Сесія заслухала інформацію першого заступника голови РМ Республіки Крим Анатолія Франчука «Про постанову Кабінету міністрів України № 161 від 7 березня 1993 року «Про заходи по стабілізації економіки Республіки Крим у 1993 році», згідно з якою Україна виділила автономній республіці 57 мільярдів карбованців.

Обговорено низку економічних питань, зокрема, про надання депортованим народам земельних ділянок для будівництва житла, проект Закону Республіки Крим «Про приватизацію майна державних підприємств», не прийнятий навіть у першому читанні. Створено Державний агропромисловий комітет Криму.

Сесія ВР Криму продовжує роботу.

Олександр ПІЛАТ,
власний кореспондент «Голосу України».

«ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА» МОСКВИ

ОСКІЛЬКИ УКРАЇНА Й ДОСІ НЕ МАЄ ВІЙСЬКОВИХ НАГОРОД

25 березня залишилося пам'ятним для хмельничан з ряду не буденних і навіть історичних подій. Сорок дев'ять років тому війська І Українського фронту у ході Проскурівсько-Чернівецької операції звільнили від німецько-фашистських окупантів Проскурів (нині — Хмельницький). Разом з цією подією громадськість міста урочисто відзначила першу річницю створення Служби безпеки України. Гарний подарунок ветеранам, усім пенсіонерам міста зробила асоціація «Радіоелектронмаш», яку очолює генеральний директор ВО «Прігма-прес» Сергій Василишин. На урочистих засіданнях зачитували рішення промисловиків взяти на себе витрати за проїзд пенсіонерів у міському пасажирському транспорті.

Того ж дня відзначалася ще одна подія — виповнилося 50 років від дня сформування ракетної дивізії РГК, до якої сьогодні прикута увага всіх великих військових держав, бо ця дивізія нині має стратегічне призначення. Як відомо, Україна ввела ракетні війська стратегічного призначення до своїх Збройних Сил. І тільки у випадку військових дій командування з'єднання координує свої дії з Москвою. Це було роз'яснено вищому офіцерському складу дивізії заступником міністра оборони України генерал-полковником Біжаном.

І ось 25 березня з'єднання вишикували в урочистий стрій. Над плацом прозвучав Гімн України. Під урочисту мелодію суверенної держави начальник штабу дивізії полковник Іляшов зачитує наказ міністра оборони... Російської Федерації генерала армії Грачова (!). Від імені Президента дружньої слов'янської держави Бориса Єльцина міністр нагородив групу офіцерів та прапорщиків медалями «За боевые заслуги».

Не подумайте, шановні читачі, що у такий спосіб відзначалася відданість командування дивізії московським прапорам, затяте протиборство прийняттю української присяги тощо. Справа надто простіша. Оскільки Україна на сьогоднішній день не має власних орденів та медалей, Борис Єльцин і його генерал Грачов вирішили відзначити військових з молодої суверенної, але дружньої держави. І ніякого тут втручання, порушення норм міжнародного права.

Ці «добрі наміри» мають і відверто негативний нюанс. Оскільки Грачову до Хмельницького далекувато, то трапився й казус. Медалі отримало й кілька офіцерів, на яких вже два місяці лежить подання Раківського відділення СОУ у прокуратуру ПрикВО про грубі факти зловживання службовим становищем, розвалу служби, пияцтва під час бойового чергування тощо.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницький.

Наш спеціальний кореспондент Лілія Георгієва передає з Москви

«Ми вас обожнювали»,

— ТАК ГОВОРИЛИ Б. ЄЛЬЦИНУ ДЕПУТАТИ, ВИМАГАЮЧИ ЙОГО ВІДСТАВКИ

Коментатор Російського телебачення напередодні вранці обмовився: розпочинається VIII з'їзд народних депутатів Російської Федерації. Помилка вельми характерна: у мене особисто також склалося таке враження, коли вранці йшли до Кремля бадьорим кроком обранці народу. Так, нинішній етап дискусій мало в чому відрізняється від попереднього.

Представники демократичних сил, якими довелося поговорити у Кремлі, цілком одностайні: члени парламентів (навіть у республіках колишнього СРСР) беруть активну участь у тих або інших формах законотворчої діяльності. А делегати з'їзду тільки те й роблять, що з'їжджаються. Приблизно у таких самих тонах витримано плакати і транспаранти над колонами мітингуючих у центрі Москви. У Президента перед з'їздом виявилися в руках сильні карти. Він зумів перехопити ініціативу і запропонував дещо нове.

Водночас з'їзд, а за ним і російський Конституційний суд продемонстрували цілковиту некомпетентність і небажання бути представниками народу. Адже навіть школяреві зрозуміло, що просторікування про революційну доцільність не можуть переважити майже три мільйони підписів за проведення референдуму. І жодними невиразними поясненнями не можна відповісти на запитання: як найвищий судовий орган великої країни може ухвалювати рішення щодо указів, у вічі їх не бачачи? Обговорення доповіді В Зорькіна і виступу Б. Єльцина відбувалося в кращих традиціях комуністичної доби. Відчувався стиль райкомівських писак, які створювали «трактати» для «колишніх палких прихильників Бориса Миколайовича». Вони весь час повторювали фрази на зразок: «я вас обожнював», а потім переходили до «залізної логіки». Мовляв, розвалив Радянський Союз, а тепер розвалює і Росію. Генерал Тарасов, наприклад, прямо так і закинув Президентові: через Бориса Миколайовича позбулася Росія своїх південних морських форпостів, маючи на увазі, звичайно, Крим.

Коли ці рядки передавалися з Москви, з'їзд продовжував роботу.

ЩО Б ЇМ ЩЕ ВІД НАС ЗАБРАТИ,

або НА ЧУЖИЙ КОРОВАЙ...

24 березня цього року російською газетою «Известия» оприлюднено інтерв'ю, яке дав кореспондентові газети Головнокомандуючий ВПС Росії генерал-полковник авіації Петро Дейнекін «У российских ВВС будут только новейшие самолеты».

Та, щоправда, мова в інтерв'ю йде не зовсім про авіацію Росії. Вже з перших слів високого воєначальника сусідньої держави маємо: «Если в ближайшие месяцы Украина не передаст в состав ВВС России «тяжелые бомбардировщики», то эти суперсамолеты придут в неисправное состояние и будут пригодны разве на металлолом». Далі ще цікавіше: виявляється, Україна «приватизувала» літаки, про які йдеться, взагалі відмовляється передати їх російській стороні, порушує угоду про забезпечення колективної безпеки, підриває обороноздатність Росії та СНД. І взагалі — ця техніка практично не експлуатується, регламентні роботи на ній не проводяться, а льотчики гублять професійні навички.

Що ж, звинувачення досить серйозні. Вони грають не на користь авторитету України та її Збройних Сил. Та були б вони ще серйознішими, коли б стопроцентно відповідали дійсності. Ось що повідомив з цього приводу прес-службі Міністерства оборони України начальник Управління ВПС та ППО Головного штабу Збройних Сил України генерал-майор Борис Тимошенко.

По-перше, згідно досягнутих 30 грудня 1991 року у Мінську під час зустрічі керівників держав СНД угод, вся військова, у тому числі і авіаційна, техніка, що дислокувалась на той час на території колишніх республік СРСР, перейшла у повну власність цих країн. А тому стверджувати, що Україна «приватизувала» важкі бомбардувальники, нема підстав.

Другий момент: під час переговорів з представниками Російської Федерації, навіть останніх, які проходили на початку березня у Москві, українська сторона неодноразово пропонувала Міністерству оборони Росії обміняти цю дорогу і стратегічно важливу для них, як вказує у тому ж інтерв'ю генерал Дейнекін, техніку на літаки іншого типу, запасні частини та агрегати до них. Проте ці пропозиції були залишені без уваги. Росіяни стояли на своєму: наше — і край! А хіба ж їхнє?

Ще одне досить суттєве доповнення до слів пана Дейнекіна. Стратегічні ракетоносці, які дислокуються в Україні, навіть незважаючи на прагнення генерала видати бажане за дійсне, перебувають у робочому стані і повністю боєготові. І льотчики літають на них, а не гублять кваліфікацію. Крім того, Главкому не могло бути невідомим, що гарантійні строки експлуатації цих літаків ще далеко не вичерпані, а тому порівняння їх з металобрухтом у найближчі десять, а то і більше років викличе у спеціалістів ні що інше, як сміх.

І останнє. Це справа суверенної держави — вирішувати, як, що і коли робити зі своєю власністю. І ніхто, навіть високий пан з Міністерства оборони сусідньої держави, не має права втручатися у ці справи. Вибачте, пане Дейнекін, часи «старшого-меншого брата» минули, давайте вирішувати усі справи цивілізовано.

Прес-служба Міністерства оборони України.

Рік тому представником Президента в області став тодішній голова обласної Ради і виконкому Микола Сухомлин. Головою обрали його заступника — Володимира Долиняка. І за цей час, незважаючи на різноманітні політичні віяння та економічні негаразди, центральна область держави залишається своєрідним «острівцем спокою» без владних криз і катаклізмів, без соціальної напруженості і протистояння. Люди працюють, дбають про шматок хліба і майбутнє дітей, освоюють нові економічні відносини. Про те, як вдається досягати злагоди в діях місцевої влади і державних органів управління, наш кореспондент попросив розповісти двох перших керівників області.

Ради сьогодні і завтра

КРІМ ТУРБОТИ, ЇМ НІЧОГО ДІЛИТИ,

або Як співпрацюють представницька і виконавча влади на Кіровоградщині

— Нині, на жаль, дедалі частіше доводиться чути про складні відносини в деяких областях між головами Рад і главами держадміністрацій. Як складалися ваші стосунки протягом року спільної праці?

Володимир Долиняк: Мені взагалі здається ця проблема надуманою. Немає ніякого протистояння представницької і виконавчої влад. Є лише гра амбіцій, боротьба особистостей, а від цього програє справа. Майже як у тій приказці, коли керівники чубляться, а в підлеглих чуби тріщать. А що ділити в нинішній ситуації? Хіба що наші негаразди й турботи та намагатися хоч трішечки щось поправити. З введенням інституту представництва ми побачили, що у новому Законі і в положенні є немало, так би мовити, «нестиковок». Тому й вирішили не розподіляти повноваження, а шукати шляхи до співпраці. Розіслали місцевим Радам запитання: кого вони хотіли б бачити представником Президента України в області. І майже всі назвали ім'я Миколи Сухомлина. Людина він авторитетна, впливова, а це багато важить для створення ділової конструктивної обстановки.

Микола Сухомлин: Співпрацю ми почали налагоджувати із спільних дій держадміністрації і Ради. Утворили колегію, ввели до її складу Володимира Андрійовича. Щопонеділка проводимо спільні навчання обох апаратів з питань ринкової економіки. Виступають перед працівниками викладачі інститутів сільськогосподарського машинобудування і педагогічного, вищого льотного училища. Все те, що приймають Верховна Рада і Кабінет міністрів, люди засвоюють, а потім разом думаємо, як його виконувати. Водночас використовуємо цей час і для взаємного інформування. Крім того, щопонеділка координуємо дії на тиждень. Хто де з заступників представника Президента повинен побувати, з ким зустрітися. Обов'язково у цих заходах беруть участь і Долиняк та його заступник Д. Бірюков, інші працівники Ради.

— Це, так би мовити, оперативна, поточна робота, а якої стратегічної лінії дотримують обидві влади, забезпечуючи продуктивну співпрацю?

В. Д.: Для визначення стратегії у нас щоквартально збираються сесії обласної Ради, на які виносимо ті чи ті питання економічного і соціального життя. На кожній з них обов'язково присутні, крім депутатів, і голови районних Рад та глави райдержадміністрацій. Вони активно обговорюють питання, вносять свої пропозиції. Потім спільно беруться до діла. Ще одне. Ми свідомо пішли на порушення і не наполягли на складенні своїх депутатських повноважень представниками Президента в районах та їхніми заступниками. По-перше, щоб не віддаляти їх від представницької влади, а по-друге, навіщо затівати знову виборчу катавасію, коли, як свідчать приклади в інших областях, люди навіть можуть не прийти на виборчі дільниці. Такий тісний зв'язок між двома керівниками влади дуже потрібний, бо хіба ж то природно, коли, як в Одесі, Миколаєві чи Чернігові, голова Ради сидить в одному кутку, а представник Президента — в іншому.

М. С.: І Долиняк і я довгий час працюємо в Радах, знаємо форми і методи роботи радянських органів. Мабуть, це й допомагає швидко знаходити спільну мову. Проводимо, наприклад, колегію держадміністрації, запрошуємо на неї не лише голову Ради та його заступника, а й голів постійних комісій — економічної, екологічної чи правоохоронної, залежно від профілю проблем, над якими вони працюють. Те ж саме відбувається й коли збираються постійні комісії Ради. Обов'язково делегуємо туди моїх заступників. Що це дає? Кожне рішення, прийняте колегією чи комісією Ради, стає відправною точкою до об'єднання зусиль для його виконання.

— І все-таки, мабуть, не обходиться без намагань якось посварити вас між собою. Адже в Раді — цілий спектр політичних партій і рухів, кожен з яких робить певну ставку на когось із вас, та й самі апарати, прагнучи прислужитися керівникам, можуть спровокувати своєрідні «силові поля», що взаємно відштовхуються.

В. Д.: Трапляється й таке. У Світловодську, наприклад, намітилося протистояння між представницькою і виконавчою владою, у Знам'янці місто й район почали побуткомбінат, то міськрайонну газету ділити. Але з цих випадків не можна малювати загальну картину, у решті районів усе гаразд. На обласному рівні ми теж прагнемо не допустити найменшої розбіжності не тільки між собою, а й нашими підлеглими. А якщо й знаходяться ініціатори ускладнень, спуску не даємо. Бо люди дуже чутливі до взаємин керівників, зразу вловлять, коли щось негаразд. Та і в повсякденній роботі намагаємося допомагати один одному. Здавалося б, економіка — справа суто виконавчої влади. Але ж є і засоби депутатського впливу, які теж сприяють розв'язанню проблем.

М. С.: Ось при обласній Раді ми організували центр перепідготовки працівників Рад і органів управління. У ньому навчаються всі — від консультанта до заступника представника Президента в районі. Разом із своїми колегами з представницьких органів. Оволодівають навиками роботи в нових умовах, глибше пізнають можливості обох гілок влади і напрацьовують можливості для подальшої співпраці. З тим, щоб і представницькі органи поділовому розв'язували місцеві проблеми, і виконавча влада була сильною. А щодо політичних партій і рухів, то я намагаюся ставитися до них однаково. І, правду кажучи, не дуже вникаю в їхні відмінності, бо насамперед переймаюся економікою, пошуком шляхів її виведення з кризи. Сьогодні мій головний біль — як провести посівну кампанію, закласти основу під майбутній урожай. Бензину запасли ніби вдосталь, а з дизпаливом — проблема. От і вишукуємо можливості, як її розв'язати.

— Коли інститут представників Президента — орган ще молодий, то обласна Рада вже три роки свого терміну «відзасідала». Яким ви бачите майбутнє представницької влади і органів державного управління? Адже через два роки, а може, і раніше — нові вибори...

В. Д.: На мою думку, в Україні, як і в кожній цивілізованій державі, представницькі органи повинні бути. Інша річ — у якому вигляді. Напевне, їх треба реформувати. Для нашої області, наприклад, 120 депутатів обласної Ради явно забагато. Вистачить і 27 чоловік — по одному з району. Але це повинні бути люди компетентні, авторитетні, які мали б довір'я у виборців і змогли кваліфіковано розв'язувати нагальні проблеми. Але тут є одна небезпека. Я вважаю за неправильну постановку питання «Вся влада Радам», як це робить одеська облрада. А що, коли до складу Ради оберуть представників однієї галузі? Утвориться своєрідне лобі. У нас нині найсильніше лобі лікарів і голів колгоспів. А якщо вони почнуть тягнути спільну ковдру кожен до себе? Хто тоді керуватиме? Знову апарат? Тому треба продумати систему виборів, щоб ні на крок не відійти від Декларації про незалежність, де сказано, що єдиним джерелом влади є народ. Мабуть, спершу треба прийняти нову Конституцію, а потім уже проводити вибори й формувати органи влади.

М. С.: Звичайно, структуру влади в Україні повинна визначити нова Конституція. Я, наприклад, не відчуваю особливої відмінності між моїм нинішнім статусом представника Президента й попереднім голови Ради і виконкому. Хіба, будучи главою виконавчої влади, підпорядкованої обласній Раді, я не звітував про свою роботу перед депутатами? І хіба не був підпорядкований по вертикалі Кабінету міністрів? Та й на сесіях, як і нині, ми спільно шукали шляхів розв'язання нагальних проблем. Тепер же ситуація значно ускладнилася, потрібної влади не має ні Рада, ні держадміністрація. Добре, що знаходимо вихід часом навіть з анекдотичних обставин. Ви знаєте, обласна Рада є власником майна, адміністрація ним лише управляє. А щоб передати ту саму друкарську машинку одного відділу іншому, треба збирати сесію. Ось такий власник. На останній сесії ми це підправили. І взагалі намагаємося не ділитися — це твої кошти, а це мої. Було в нас на рахунку 29 тисяч доларів — на сесії вирішили закупити дефіцитні ліки для діабетиків та інших хворих. Думаю, над структурою державної влади нам ще треба працювати і працювати.

— І наостанку, якою ви бачите майбутню співпрацю?

В. Д.: За час, що минув, у нас не було жодного питання, з якого ми не знайшли спільної мови. Сподіваюся, і в майбутньому працюватимемо пліч-о-пліч, розділяючи навпіл спільні турботи. Таким чином налаштовуватимемо і районних керівників. Хоча серед них є люди різні: і з характерами, і з амбіціями. Та хотів би ще раз підкреслити — у самому поділі влади на представницьку і виконавчу не закладено фундаменту для протистояння. Все залежить від кадрів, їхньої підготовки, досвіду, людських якостей. Спрямувати весь цей потенціал на корисну державотворчу роботу в ім'я майбутнього процвітання нашої України — оце і є головною метою нашої роботи.

М. С.: Це правда, турбот вистачить кожному. Я ж сподіваюся, що в недалекому майбутньому ми спільними зусиллями зупинимо спад нашої економіки, здійснимо структурну перебудову господарства і виведемо Україну з кризи. Зрозуміло, мабуть, і без пояснень, що взаємні чвари і протистояння лише шкодитимуть справі. Тому й надалі працюватимемо спільно, маючи єдину мету — побудову цивілізованої, економічно сильної Української держави.

Інтерв'ю взяв Микола ВОЛОК, власний кореспондент «Голосу України».
Кіровоград.

У партіях і рухах

СУС: SOS

27—28 березня у столичному Будинку офіцерів відбудеться III з'їзд Союзу Українського Студентства.

Міркування голови СУСу Володимира ЧЕМЕРИСА не претендують на окремий розділ для підручника з історії студентського руху в Україні. Вони лише уточнюють цілі й принципи, які сповідують молоді люди із Союзу Українського Студентства.

«Будьте реалістами — вимагайте неможливого», — таке гасло написали чверть століття тому паризькі студенти на стінах Сорбонни. Тоді, в 1968-му, західний світ здригнувся, коли студенти Парижа, Рима, Токіо, Мехіко вийшли на вулиці протестувати проти споживацького бездуховного суспільства. Тоді ж, у 1968-му, захиталися й основи радянської імперії, коли студенти Чехії й Польщі виступили проти російської гегемонії у своїх країнах, проти комуністичного тоталітаризму.

З різних точок зору можна дивитися на ті події. Інді їх називають анархічним бунтом молодиків, які захотіли диктувати людству, як треба перебудувати світ. Проте ніхто ще не зміг заперечити, що всюди і завжди, де й коли б не відбувалися студентські виступи, головною метою їх була свобода людини і свобода свого народу. Студенти, як справжні ідеалісти, ставили перед собою нездійсненні на той час завдання. І йшли на все заради своїх ідеалів.

Хіба не розуміли київські студенти у 1918 році, що йдуть під Крути на вірну смерть? Хіба не знали аспіранти Василь Стус і Юрій Бадзьо, що радянська система не пробачить їм їхніх «крамольних» думок?

Сучасні українські студенти мало чим відрізняються від своїх попередників. П'ять років тому, як тільки з'явилася можливість провадити легальну діяльність, виникли студентські товариства: «Громада» (Київ), «Студентське Братство» (Львів), «Вільна Хвиля» (Одеса). Утворились організовані форми студентського руху, які існують і досі. — у березні 1991 року численні студентські організації націонал-демократичного спрямування об'єднались у Союз Українського Студентства.

СУС нині заклопотаний проблемами, що стояли перед студентами 1988 року і до сих пір не розв'язані у незалежній Українській державі. Передусім це — проблема наближення освіти в Україні до світових стандартів з їх неодмінними академічними свободами; проблема студентського самоврядування.

Ми запропонували Міністерству освіти прийняти як нормативний акт «Декларацію прав студентів» — документ, у якому зібрано всі основоположні права й обов'язки людини, що навчається, — і типове «Положення про форми студентського самоврядування». Те, що взагалі документи були внесені Колегією Міністерства до «Положення про вищу школу в Україні», — радісний симптом. Це означає, що відтепер до нас прислухаються не лише тоді, коли у відчаї виходимо з мітингами на вулицю, а й те, що студенти нарешті можуть вести спокійний діалог з урядом. Безумовно, залишаються проблеми, пов'язані передусім із ставками стипендій, але сподіваємося, що і їх теж можна розв'язати в рамках цього діалогу.

На зміну атмосфері страйків прийшла атмосфера демократичної діяльності.

СУС уже визначився як правоцентристська сила, яка має свою незалежну точку зору на процеси, що відбуваються в Україні. Студенти — покоління, яке через досить короткий проміжок часу змушене буде взяти на себе відповідальність за долю самостійної держави Україна.

Продиктовано в номер

КОНГРЕС ПЕРЕНОСИТЬСЯ

Прокурор Севастополя І. Вернидубов опротестував рішення міськради про заборону проведення Конгресу українців. Сесія міськради протягом десяти днів повинна своє рішення переглянути. Представник Президента України в Севастополі І. Єрмаков, котрий раніше видав дозвіл на проведення Конгресу, розпорядився призупинити дію дозволу на 10 днів — доки сесія не прийме рішення щодо протесту прокурора.

ПАВОДОК ВІДСТУПИВ

Кіровоград опинився під загрозою небувалої повені. Різке потепління підняло рівень води у водосховищі поблизу міста вище критичної відмітки. До греблі на річці Сугаклеї прибули підняті по тривозі аварійники і навіть підривники — щоб у разі потреби зрушити вибухами льодові затори. Але до цього не дійшло. Рівень води впав, і паводок відступив. Подібної ситуації не було вже 13 років.

ДНІПРО В КРИМУ

Днями дніпровська вода потекла по 400-кілометровому Північно-Кримському каналу. Через три тижні вона заповнить рукотворну ріку і живитиме хліборобські поля кількох районів Херсонщини і доброго десятка районів Криму.

40 відсотків питної води з Дніпра отримує Севастополь, її п'ють мешканці Керчі, Феодосії, інших міст півострова.

ДЕРЖАВА ЧИ КОЛОНІЯ!

Цими днями у Львові пройшла науково-практична конференція «Україна в XXI столітті: держава чи колонія», яку ініціювали крайова організація Всенародного Руху України та Львівське відділення Інституту археографії АН України. У рамках конференції проведено круглі столи на Львівському телебаченні, а фінальним її акордом стало віче на майдані біля оперного театру під гаслом: «Україна в небезпеці: згуртуймося для відсічі наступу комуністично-мафіозних структур».

У роботі конференції взяла участь голова проводу ОУН/КУН Ярослава Стецько.

СКОРБОТНИЙ ЮВІЛЕЙ

відзначили мітингом-реквієм мешканці села Ремель на Рівненщині. 50 років тому німецькі фашисти спалили село й розстріляли майже 400 чоловік. Це була помста за участь молодих ремельців в УПА і за розгром повстанцями комендатури в Олександрії.

На скорботному мітингу виступав, окрім інших гостей, заслужений артист України Святослав Максимчук, уродженець цього села. Йому, тоді семирічному, дивом вдалося врятуватися від німецької кулі.

СЕНСАЦІЇ НЕ СТАЛОСЯ

Прес-служба командуючого Національною гвардією України спростувала повідомлення незалежного агентства «Республіка» про те, нібито у Чугуївській дивізії НГ «відроджується комсомол». Прес-служба підкреслила, що гвардійці, зокрема і Чугуївське з'єднання, дотримуються 6-ї статті Закону про НГУ (про заборону діяльності партій і рухів у гвардії).

У СВІТ ВСТУПАЄ «СТУПА»

Наступного понеділка о 15-й годині у столичному Міжнародному центрі культури і мистецтв відбудеться презентація нової музичної програми УТ-2 «Ступа» (редактор — композитор Кирило Стеценко). У концерті з цієї нагоди виступлять Марійка Бурмака та Едуард Драч.

ВІН НАВЧИВ ЛЮДЕЙ СЛУХАТИ ОДИН ОДНОГО

Крісло для гостя

Ще день-другий — і Київський НДІ отоларингології відзначатиме 95-ліття від дня народження Олексія Сидоровича Коломийченка — свого засновника. За традицією відбудеться науково-практична конференція, на якій доктор медичних наук, професор, директор інституту і одночасно Головний отоларинголог МОЗ України Дмитро Заболотний, напевно, прочитає про нього грунтовну доповідь. І закінчить її днем сьогоднішнім. Аби в цьому пересвідчитись, напередодні ми запросили Дмитра Ілліча на розмову.

— Ваша установа носить ім'я Коломийченка. У кабінеті директора Заболотного висить портрет Олексія Сидоровича. Але, мабуть, не це визначає зв'язок часів?

— Я й сам міркую про це. І чимдалі, тим міцнішає переконання, що він навчив людей більшого, ніж прислухатися один до одного. Атож, він заклав підвалини сучасної отоларингології на Україні. Вперше в історії хворі на отосклероз починали чути просто на операційному столі Коломийченка. Йому аплодувала світова громадськість. Тут і Ленінська премія, і світове визнання. Разом з тим він був ніби чутливим камертоном: його не обходило ніщо нове, прогресивне. Ішлося то про кібернетичні новації у галузі медицини чи впровадження ультразвукової діагностики. Він не просто працював — творив. Через те до нього тягнулися молоді здорові сили. Я переконаний: головне, що залишила ця людина по собі,— ген науково-дослідницького пошуку, який відчутний і сьогодні.

— Напередодні конференції повідомлялося про створення вітчизняного імплантанту, який застосовується у лікуванні глухоти. Розкажіть про це докладніше...

— Цією роботою ми почали займатися кілька років тому. То операції надзвичайної складності, бо йдеться про хворих з ушкодженим слуховим нервом. Аби ви уявили, як це складно, скажу, що кілька років тому їх спробували, було, опанувати у Москві, навіть запросили німецьких хірургів, але так нічого й не вийшло. На сьогодні за вживлення імплантантів, які здійснюють функції слухового нерву, беруться тільки високорозвинуті країни. Оскільки наш інститут, і зокрема група вчених під проводом професора Юрія Сушка, займалася цією науковою темою досить успішно, МОЗ пішов на виділення бюджетних коштів для закупівлі імплантантів у австрійської фірми «Мед ель». Наші науковці Ю. Сушко, А. Братусь, В. Базаров, О. Борисенко та інші розробили ефективну методику реабілітації хворих з ушкодженим слуховим нервом. Адже після операції хворого потрібно ще навчити розрізняти у своєрідній акустиці людську мову. І ось колектив повернув слух вже першому десятку геть глухих людей. І не просто здатність чути, а повернутися до повноцінного життя, трудової діяльності. Проте, звісно, усіх нас пригнічувала висока валютна вартість імплантанту. Тоді звернулися за порадою до керівників підприємств військово-промислового комплексу, на базі інституту створили науково-дослідне мале підприємство «Вабос», лабораторію теоретичних досліджень, яку очолив доктор біологічних наук Б. Морозов. Конкретні результати не забарились і були настільки вагомими, що роботою наших вчених зацікавився у Парижі всесвітньовідомий фонд Жоржа Партманна, який патронує найбільш прогресивні проекти у галузі отоларингології. До речі, навесні очікується його приїзд до Києва — щоб побачити, чого ми досягли.

Взагалі, наш інститут забезпечує стаціонарне і амбулаторне лікування 47 тисяч хворих на рік. Гадаю, про це тільки мріялось Олексію Сидоровичу Коломийченку.

— Мені відомо, що ваша установа тривалий час очолювала роботу по відновленню імунного статусу ліквідаторів Чорнобильської катастрофи...

— І не тільки. Так сталося, що напередодні катастрофи у сімнадцяти наших співробітників ми взяли аналіз крові для вивчення їхнього імунологічного статусу. Відтоді вони стали об'єктом досліджень. Цю роботу ми здійснюємо спільно з багатьма науковими та академічними закладами. Ретроспективне вивчення накопичення радіонуклідів в організмі групою член-кореспондента АН України Л. Розенфельда нині вже дозволяє зробити певні висновки, навіть досліджуючи крихту емалі вашого зуба...

— Дмитро Ілліч, зізнайтесь, чи усе так кепсько?

— Після 1989 року імунний статус киян, я можу це стверджувати, почав відновлюватись. Але це природно. Сьогодні він перебуває у якомусь непорушному спокої. А це також до добра не приводить. Тільки знаєте, ніхто не відповість вам стверджо, що якісь рецидиви пов'язуються саме з радіаційним захворюванням.

Сергій ВУСАТИЙ.

НА СТАНЦІЇ УСЕ ІНАКШЕ

Резонанс: «Живемо на пороховій бочці» («ГУ», 6.03.93 р.)

Викликає подив опублікований 6 березня на сторінках газети лист-відгук «Живемо на пороховій бочці», в якому анонімний автор робить грубі, нічим не підкріплені випади на адресу керівництва та всього колективу Південно-Української атомної електростанції, безапеляційно заявляє про загрозливий стан безпеки на цій АЕС.

Публікація викликала справедливе обурення працівників атомної станції, породила всілякі запитання й необгрунтовану тривогу у жителів прилеглого до АЕС регіону, та й усієї України.

Вважаю за свій обов'язок повідомити таке. Відповідно до доручення Кабінету міністрів рівень експлуатаційної безпеки Південно-Української АЕС було обстежено в грудні 1992 року спеціалістами Академії наук України, концерну «Укратоменергопром», атомних електростанцій України та Росії. В основу цієї роботи було покладено рішення колегії Держатомнагляду України «Про експлуатаційну безпеку діючих блоків ВО "Південно-Українська АЕС"» від 20—23 листопада 1992 року.

Перевірка показала, що на АЕС у 1992 році дійсно мали місце позапланові зупинки енергоблоків, відмови в роботі основного устаткування, в тому числі й з вини персоналу. Припускалися порушення регламенту та інструкцій.

Разом з тим аналіз техніко-економічних показників роботи станції у 1992 році порівняно з попереднім роком, вивчення оперативно-технічної документації об'єктивно свідчать, що сталість та безпека експлуатації енергоблоків практично не змінились, а кількість позапланових зупинок дещо знизилася. Аварій на атомній станції у 1992 році не було. Зафіксовано лише один випадок, що оцінюється другим рівнем за семибальною міжнародною шкалою.

На станції залишається високою кількість відмов у роботі устаткування, повторних ремонтів. Та при цьому не можна не враховувати негативних наслідків розриву економічних зв'язків з Росією, звідки надходило до 70 відсотків запасних частин. Це вкрай негативно відбивається на якості ремонтів.

Комісія перевірила виконання планових заходів щодо підвищення безпеки станції, підготовки її персоналу. Майже всі заходи, запановані на 1992 рік, виконано.

Поряд з цим керівництву, адміністративно - технічному персоналу АЕС висловлені зауваження й подані пропозиції щодо забезпечення суворого виконання нормативів та вимог безпечної експлуатації ядерного й енергетичного устаткування. Повторну комплексну перевірку АЕС з цих питань буде здійснено Держатомом спільно з Держатомнаглядом у травні.

Матеріали роботи комісії на Південно-Українській АЕС дають достатні підстави стверджувати, що ні тон, ані зміст замітки, що з'явилася в «Голосі України», не відповідають реальній ситуації на станції.

Нур НІГМАТУЛЛІН, перший заступник голови Держатому України.

Ювілеї

ВШАНУЄМО ДМИТРА ДОНЦОВА

У Запоріжжі створено оргкомітет по відзначенню 110-річниці одного з найвидатніших мислителів України XX сторіччя Дмитра Донцова, який народився і виріс у Мелітополі Очолив оргкомітет заступник глави облдержадміністрації Микола Горошко, до його складу увійшли професори Запорізького держуніверситету Віктор Чабаненко, Федір Турченко, голова обласної організації об'єднання «Державна самостійність України» Олександр Чорненко та інші.

Вирішено у серпні провести ювілейні урочисті вечори, присвячені Дмитру Донцову у Мелітополі та Запоріжжі, встановити на приміщенні колишнього Мелітопольського реального училища, де навчався Донцов, меморіальну дошку, а в жовтні провести у Запоріжжі науково-практичну конференцію на базі Запорізького держуніверситету.

Олександр МИХАЙЛЮТА.

Запоріжжя

ПОГОДА

27 та 28 березня по Україні очікуються опади переважно у вигляді дощу, місцями сильні опади, у прикарпатських областях сильний мокрий сніг. Вітер північно-східний з переходом у південний, 7—12 метрів за секунду. Температура сьогодні вдень 4—9 тепла, на півдні до 15 тепла, 28 березня вночі 2—7 тепла, вдень 12—18 градусів тепла, у південних областях до 20 градусів тепла. У західних областях вночі 0—3 градуси морозу, вдень 4—9 градусів тепла.

По Києву та області сьогодні вдень часом опади. Температура 4—9 градусів тепла.

Фото М. САЧКА.

Детектив

СПРОСТУВАННЯ,

або Як карають громадян, котрі не читають «Голосу України»

На початку року наша газета розповідала, як у Полтавській області під виглядом кореспондента газети «Голос України» орудував шахрай. На Хмельниччині уважно прочитали ту інформацію і не піддалися на хитрощі злодія. («ГУ», 24.03.93). Правда, коли хмельничани запитали про документи, він показав паспорт на ім'я Володимира Тронька.

Як згодом вияснилося, справжній В. І. Тронько — ніякий не зловмисник, а чергова жертва пройдисвіта.

Ось сценарій, за яким діяв злодюга у Донецькій області. 22 лютого ц. р. об'явився у директора клубу імені Лесі Українки Олександри Олександрівни Тронько та й каже:

— Оце я збираюся їхати до Америки і мені треба взяти з собою гарний колектив художньої самодіяльності. Якщо бажаєте — їдьте зі мною. Виїзд через три дні. Вже є домовленість з американським посольством. Воно не тільки оформить візи, але й поміняє на кожного по 500 доларів, один долар за 700 купонів.

Люд наш довірливий. Зібрали півтора мільйона купонів, паспорти, спорядили з «кореспондентом» у дорогу до Києва свого представника — керівника оркестру і вже готувалися до заокеанських гастролей.

А тим часом у поїздці керівник оркестру пригощав добродія за безкорисливу доброту. Зі свого боку «кореспондент» не давав ніяких підстав для підозр. Вранці, правда, запропонував керівнику оркестру сходити поголитися. Отих кілька хвилин було досить, щоб встигнути забрати в дипломата гроші, прихопити один паспорт на ім'я Володимира Тронька, а на те місце напхати об'їдків. А відчепитися від «випотрошеного» клієнта вже не складало ніяких труднощів. Сказав, що він мусить заїхати додому переодягтися. Бо ж як отак з дороги — та й у посольство! І тільки його й бачили.

Хотілось би застерегти, що у такий спосіб можуть потрапити у халепу не тільки працівники культури. Більше того, шахрай іноді може показати підробление редакційне посвідчення на прізвище Дубового Олега Івановича. Для своїх «операцій» може наймати машини різних марок і модифікацій. Скажімо, у Старокостянтинові він орудував на найманому «Москвичі».

І на закінчення хотілось би попросити наших читачів: як тільки цей лже-кореспондент об'явиться у ваших краях, негайно повідомте правоохоронні органи. Сподіваємося, що через кілька місяців він знову випливе десь у віддалених селах, де мало читають «Голос України». От тільки цікаво, чому до вподоби шахраю припала саме наша газета? А, можливо, наступного разу шахрай вигулькне під маскою «Вашингтон-пост»?

Почекаємо, поки він витратить свої півтора мільйона.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

Сьогодні Міжнародний день театру

«М»—це звучить гордо!

Полковник Муаммар аль-Каддафі у своїй «Зеленій книзі» сказав: «Театральні зали заповнюють люди несерйозні, неспроможні грати в житті героїчну роль. Ці нероби приходять до театру, щоб подивитися, як протікає життя...».

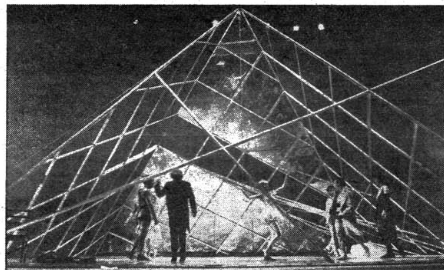
Можливо, полковник має рацію — якщо йдеться про театр, який намагається бути схожим на життя.

Але ось у Києві гастролював театр Романа Віктюка, театр, аніскілечки до життя не подібний. А люди на сцені цього театру зовсім не були схожі на людей, швидше — на фантастичних гомункулусів. Глядачі ж рвалися на вистави крізь кордони міліції, пробирались у вікна і димарі. Чому?! А тому, що театр — це театр. А життя — то всього-на-всього життя. Найкраща з трьох показаних Віктюком вистав звалася «М. Батерфляй». Що означає ота літера «М»? Ні, не «мадам», і не «мен», і навіть не «марсіанин». Ризикую припустити, що «М» у Віктюка означає «модуль» — тобто міра, коефіцієнт людини взагалі — поза віком, статтю і паспортом. Нас давно відучили від такого погляду на речі. Але потреба отак на речі дивитися — лишилася, не вмерла. Віктюк її просто розбудив. Щоб ми відчули себе — хоч ненадовго — громадянами світу.

Віталій ЖЕЖЕРА.

На фото Олександра КЛИМЕНКА: режисер Роман Віктюк; сцена з вистави «Лоліта».

Бенефіси

ХОБІ — ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ

У Чернівцях відбувся бенефіс актриси самодіяльного театру будинку вчителя Марини Мішиної з нагоди 25-річчя її творчої діяльності. Талановита жінка невтомно грала, співала власні пісні, танцювала — і ще раз довела, що вершин професіоналізму можна досягти і на аматорській сцені.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Оказії

«ОЗВІРОБОЇЛИСЬ»

Останнім часом побільшало заядлих курців біля віконечок кіровоградських аптек. З якого б то дива? Виявляється, вони знайшли свій вихід із складної ситуації з куривом. Коли ціни на цигарки кусаються, вони вирішили замінити їх дешевими лікарськими травами. Адже ті затуманюють голову не гірше міцнющого самосаду. Ось тільки лікарі занепокоєні новим попитом на трави, бо такий замінник тютюну, як звіробій, найсильніша отрута для здоров'я.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Пригоди

МАНДРІВНИЦЯ З МОЛОТКОМ

Бажання добре жити за чужий рахунок перманентно розвивається і у представниць «слабкої» половини людства. Підтвердженням цьому дії однієї запоріжчанки, котра тимчасово мешкала у рідних в Мукачевому.

Приїхавши до Ужгорода, аксилератка навідалась в комерційний магазин «Мілена». Коли торговий зал на кілька хвилин спорожнів, сучасна амазонка «покропила» із газового балончика продавця, а для вірності ще й огріла його по голові заздалегідь прихопленим кухонним молотком. Прихопивши виручку, з місця злочину зникла. Але вже через кілька годин була затримана.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

Курйози

КОСМІЧНА ПОМСТА

Після того, як Михайло Горбачов у 1991 році розформував надсекретне розвідувальне управління КДБ, багато матеріалів з цього відомства потрапило за кордон, зокрема в ЦРУ США. Як повідомив авторитетний журнал «Канадіан уіклі уорлд ньюс», в розпорядженні американської розвідки надійшло досьє з 250 сторінок про напад НЛО на військовий загін у Сибіру.

В досьє не тільки багато документальних фотографій та замальовок, але й свідчення конкретних учасників подій. Один із представників ЦРУ назвав цей випадок «жахливою картиною помсти позаземних істот, від якої холоне кров».

Згідно з матеріалами КДБ, над військовим з'єднанням, зайнятим звичайними навчальними маневрами, з'явився космічний корабель у формі тарілки, що летів досить низько. З невідомих причин хтось несподівано запустив ракету класу «земля—повітря» і збив НЛО. Він упав недалеко, і з уламків вийшло п'ятеро маленького зросту гуманоїдів з «великими головами і великими чорними очима».

У свідченнях двох солдатів, що залишилися живими, говориться, що, звільнившись від уламків, пришельці згуртувалися докупи, потім «злилися в один суцільний предмет, що набув форми кулі». Цей об'єкт почав гудіти, різко свистіти, а потім став яскраво-білим. Через кілька секунд куля дуже збільшилася і вибухнула, спалахнувши надзвичайно яскравим світлом. У цю ж мить 23 солдати, які спостерігали за видовищем, перетворилися в... кам'яні стовпи. Лише двоє солдатів, що знаходилися у затінку від світлового вибуху, залишились живими.

У доповіді КДБ далі говориться, що рештки НЛО і «скам'янілих солдатів» доставили у секретну науково-дослідну установу поблизу Москви. Спеціалісти припускають, що невідоме землянам джерело енергії різко змінило структуру живих організмів солдат, перетворивши їх в субстанцію, яка в молекулярному відношенні нічим не відрізняється від вапняку.

Представник ЦРУ заявив: якщо досьє КДБ відповідає дійсності, то це вкрай загрозливий випадок. Пришельці володіють такою зброєю і технологіями, які перевершують все, що ми припускали. Вони вміють за себе постояти, якщо їх першими зачепити.

З газети «Тернопіль вечірній».

Ракурс

РОЗКІШ ЯК ОСТАННІЙ ПРИВІЛЕЙ

Наше книгодрукування на краю загибелі. Тому кожну нову книжку видавництва «Дніпро» береш до рук — як останню. Але й видавництво робить кожну нову книжку як останню, вкладаючи в справу всю любов, талант і ніжність, не шкодуючи коштів на хороше оформлення. Щойно один з таких шедеврів з'явився у продажу — «Українські замовляння» (упорядник М. Москаленко, автор передмови і грунтовних коментарів М. Новикова). Книжка прекрасно ілюстрована фрагментами старовинних гравюр. Хтось чужий, узявши цю розкіш до рук, вигукне: «Та вони там, на Україні, не бідно живуть, якщо собі отаке дозволяють!».

Що ж, нехай самообманюються.

У книзі є різні замовляння: проти хвороб, проти пияцтва, замовляння календарні й космологічні, які завгодно.

Нема тільки замовлянь проти паперової кризи.

Хіба оце: «Я до начальства йду по Божому сліду, Господніми стопами, хай начальству стануть очі стовпами, щоб на мене рота не роззявляли, очей не витріщали, папером наділяли...».

Христофор ГРУША.

Коротко

ВКРАЛИ... ТРУДОВУ СЛАВУ

Нині крадуть усе, як переконалися у агрофірмі «Зоря» Рівненського району. Невідомі зловмисники вкрали з кімнати трудової слави цього господарства Зірку Героя соціалістичної праці і три ордени Леніна нині покійної зорянської трактористки.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Камертон

ФРАНЦУЗЬКА, ЗРОЗУМІЛА ВСІМ

Було щось культове у виступі французької співачки Евелін Селес. І справа не в тому, що київський Будинок актора, де вона співала,— колишня синагога...

Минули часи, коли все було скрізь державне і, незважаючи на неконвертованість валюти, можна було дозволити собі виділити унікальну «Мрію» для перевезення 120 тонн апаратури знаменитої групи. Завдяки Французькому культурному центру та «Альянс франсез» кияни довідалися, що сучасна Європа — це не лише електроніка.

Легковажний рожевий костюм першого відділення концерту, на тлі блюзу — несподівана класика співаної поезії Превера. Не вистачало свічок на роялі. До речі, рояль був дещо невпевненим... Контакт з публікою, співчуття, щирість співачки перемогли огріхи піаніста — їх ніхто «не помічав». Пишу це взагалі тому, що все швидко з'ясувалося: традиційний акомпаніатор не зміг в останній момент поїхати з Евелін, і його роль виконував її... чоловік (знімаю капелюха)!

Друге відділення концерту — у вечірній чорній сукні. Публіка уже призвичаїлася до манери і знає, що саме треба слухати. І слу-ха-є...

Після концерту — коротенька розмова («я не поспішаю, але поїзд чекати не буде» — типово французький вираз). «Враження від міста? — Чудові. Архітектура прекрасна, після реставрації буде...» одним словом, краще. «Коли заспіваю українською? — посміхається,— коли вивчу...» У мене було враження, що багату французьку поезію розумів, хоча у школі вчився не дуже...

Костянтин ПАРИШКУРА.

До уваги уряду

ПЕРЕХІД ДО СУЧАСНОЇ ЕРИ

Спроможна здійснити економіка, якщо не забариться скористатися з нетрадиційних технологій у металургії і машинобудуванні

Уже давно винахідник і умілець Олег Зорін пропонує одержувати високоякісну сталь прямісінько у доменних печах. Минаючи чавунне виробництво. Використовуючи не коксівне, а звичайне вугілля.

Йдеться про невеликі за розміром печі безперервного розливання сталі. Загалом технологія відома — очищення металу від шкідливих домішок методом «шлакового переплавлення». Одначе в даному разі одержуємо цілком чисту сталь, яка буде значно довговічнішою у службі, не збагачуючи залізну руду, а відразу з «сирої». Важко повірити, але відпадає потреба експлуатувати агломераційні і збагачувальні фабрики, фабрики огрудкування, коксохімічні заводи і доменні потужності, мартени та конвертери — гігантський комплекс — ланцюг, що діє нині, висипаючи нам на голови, на чорнозем тонни пилюки і кіптяви.

Метод безперервного розливання сталі логічно підказує далі відмовлятися і від трудомісткої металопереробки, від багатьох прокатних станів, блюмінгів і слябінгів, від усього того металургійного циклу, який ми сьогодні знаємо і бачимо в громаддi великих цехів та агрегатів. Замість нього — принципово інша металургія.

Хтось зауважить, що і чавун потрібен. То та «навіжена» ідея, яка належала дніпродзержинцям Григорію Ткаченку і Георгію Платонову. Варити чавун можна і на стадії агломерації. Знову ж таки без коксу, але сягаючи тієї температурної межі, коли з розплавленої руди відразу вилучатиметься потрібний максимум домішок.

А тепер детальніше про напрацьовані і частково уже реалізовані в алмазній та авіаційній промисловості ідеї Юрія Кузька. Вони пов'язані з металообробкою. Юрій Петрович створив оригінальні преси надвисокого тиску. Шмат холодного металу стає в них податливим і рухомим, як рідина. Потрібна, приміром, якась деталь «хитрої» конфігурації вагою з кілограм, то досить відповідної форми, в яку кілограм металу і «наливай». Збагнули? Не треба простих механічних цехів з численними парками токарних та інших верстатів. Не буде й відходів — гір стружок. Замість традиційної нова, отже, і металообробна і машинобудівна промисловість.

А тепер порахуймо. Оскільки статистика незалежної України ще не «вистоялася», оперуватиму попередньою — колишнього Союзу. В останні «найкращі» роки він виплавляв 160 мільйонів тонн сталі. Можна було на 45 мільйонів менше, але тоді виняткового високоякісну, яку й матимемо з печей О. Зоріна. Отже, майже 30 відсотків валу мінусуємо? Мінусуємо ті відсотки, які досі «гнали» для так званого «запасу надійності», завищення товщини стінок виробів.

Далі 80 мільйонів тонн ми щорічно повертали на повторне плавлення або й зовсім втрачали. Вони йшли в відходи ще в прокатних цехах металургійних заводів або в стружку на металообробних та машинобудівних. Це ще 50 відсотків втрат, що їх не стане як уже, мабуть, здогадалися, завдяки «пресовій» технології Ю. Кузька.

Ось результат: потрібно буде виплавляти щонайбільше чверть теперішньої кількості сталі, якщо запровадимо «неймовірні» технології умільців-винахідників. А що це означає? Це означає, що 90 відсотків потрібної сталі плавити можна буде виняткова з металобрухту, майже повністю припинити видобуток залізної руди. Ще одне брудне виробництво зникне. Металу, який ми уже вийняли з надр, достатньо, щоб ним користуватися віками. Кожну поношену, зістарену машину, деталь переплавляй — і весь клопіт. Для поповнення запасів металу виплавлятимуть із залізної руди не більш як десять відсотків річних потреб.

Погоджуся, розповів тут наче щось з царини фантастики. Комусь здається, що на рівні тлумачень божевільного. Не ображаюся, бо великі ідеї завжди сприймали саме так, а не інакше. Тим більше, що на себе я кілька років тому взяв місію лише «пробивати» ці ідеї.

Реалізувати їх нелегко. І все ж у 1991 році крига скресла. З Дніпропетровська до Києва на ім'я Леоніда Кравчука було надіслано листа. «Існують проекти та рішення, — йшлося в ньому, — здатні, на відміну від традиційних, забезпечити практично безвідходне одержання високоякісного металу і надійних деталей машин, істотно скоротивши велетенські витрати і обсяги виробництв». І головне, що в тому листі повідомлялося: «Південний машинобудівний завод готовий негайно налагодити виготовлення і промислове випробування сталеплавильних агрегатів О. Зоріна і за умови позитивних результатів стати базовим підприємством для їх серійного виробництва. Аналогічне рішення можливе і щодо виробництва пресів Ю. Кузька».

Прочитали? Листа підписував і тодішній генеральний директор виробничого об'єднання «Південний машинобудівний завод» Леонід Кучма. Розумію, що ми переживали не кращі для реалізації таких проектів часи, але і гаяти час не годиться. То чи не повернеться до нього Леонід Данилович тепер, коли став Прем'єр-міністром України?

На Дніпропетровщині бажання втілювати «фантастичні» ідеї не пропали. Навпаки. Дніпропетровський металургійний комбінат уже склав протокол про наміри співробітництва з фірмою О. Зоріна. До нього приєднався Дніпропетровський завод прокатних валків. У разі позитивних результатів письмову згоду використати нововведення на своєму виробництві надіслав директор металургійного заводу ім. Петровського Василь Дерев'янко.

Нарешті, теперішній генеральний директор «Південмашу» Юрій Алексеєв надіслав листа голові постійної Комісії з охорони навколишнього середовища Верховної Ради України Борису Задорожному: «Істотно поліпшити становище, на наш погляд, може запровадження двох нових технологій — виробництва сталі (автор О. Зорін) і деталей машин на пресах надвисокого тиску (автор Ю. Кузько). Зазначені технології, за попередніми оцінками спеціалістів, ресурсо- і енергозбережені, чисті в екологічному плані, замінюють традиційні металургійні і металообробні... Просимо Вашого сприяння... і створення для цього у Дніпропетровську на базі існуючих наукових і виробничих підприємств спеціалізованого науково-виробничого центру».

Потрібен, отже, потужний центр, оскільки навіть такому великому об'єднанню, як Південмашбуд, не під силу самотужки взятися за справу. Тому в нас і виникла ідея домагатися державного патронажу над переозброєнням металургії і металообробної галузей. Саме зацікавлення держави з відповідним фінансуванням галузі, а не окремих підприємств, гарантує їй уже в найближчому майбутньому вихід на передові у світі технології виробництва.

Мені заперечують: звабливо, але ризиковано. Відповідаю: перехід «до нової ери» реальний. Якщо на благо власної економіки і народу Україна скористається з величезного науково-технічного й виробничого потенціалу, яким володіє. Щоб мати ще кращий і більший.

Вадим СОБОЛЄВ,
кандидат економічних наук.
Дніпропетровськ.

Польовий стан

Коли тактику підказує наука

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

тисячі гектарів із 660 тисяч запланованих. І не прогадали. Майже всюди одержали добрі сходи. Тепер за старанного догляду з цих площ сподіваються одержати бодай середньорічний врожай.

На Миколаївщині, схоже, такої могутньої наукової підтримки не було. Господарники, спеціалісти залишилися наодинці з складною обстановкою. Ось і вийшло, що недосіяли 230 тисяч гектарів озимих. Коли врахувати, що ще десь тисяч з 80 за зиму «випало», то тепер недораховуються, вважай, якраз половини озимого клину. А це, окрім недоодержання врожаю головної культури — пшениці, означає й те, що значно зростають обсяги весняної сівби. Потрібні додаткові резерви пального, з яким восени було не так сутужно і яке було значно дешевше...

У передвесняний час на Півдні... ковці Одеси знову не залишилися осторонь хліборобських турбот. Враховуючи довгостроковий прогноз погоди, вони радять, зокрема, всю увагу зосередити на такому: якнайстаранніше доглянути озимину — своєчасно заборонувати, підживити, захистити від бур'яну та хвороб, і водночас якомога більше посіяти саме ранніх, а не пізніх зернових та зернобобових.

Кукурудзу, зрозуміло, там будуть сіяти насамперед на поливних землях, де врожай її гарантовано. Але ж і тут, і на Миколаївщині занепокоєні: де те насіння кукурудзи взяти? Його майже скрізь не вистачає. Раніше гібридами забезпечували державні структури, стачали їх із насіннєвих зон, з-за кордону. Тепер таких гарантій ніхто не дає. Доводиться здебільшого самим шукати постачальників, домовлятися про зустрічні поставки. Чув не раз від багатьох: міністерство, уряд мали б виявити тут більше активності, адже зерно потрібне державі. До речі, непроста ситуація і з насінням соняшнику. А його врожай — то, вважай, наша національна валюта.

Щодо насіння інших ярих культур, то тут особливої тривоги начебто не повинно бути. Де є скрута, там виручає внутрішньорегіональний обмін, перерозподіл. Та, на жаль, подекуди баряться з доведенням насіння до першокласних кондицій. На Миколаївщині, скажімо, це стосується ряду господарств Доманівського, Кривоозерського, Братського районів.

І проблема з проблем — нестача пально-мастильних матеріалів. Так, після відповідних рішень уряду становище дещо поліпшується, але не настільки, щоб не тривожитися. Південь починає весняні роботи першим, отож слід подумати про переадресування наявного пального насамперед саме сюди. Аби посівні агрегати не зупинилися посеред весняного поля.

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент «Голосу України».
Одеська і Миколаївська області.

Репліка

У НАЙМИ—ДО РАЙКЕРІВНИЦТВА?

Багата Чернігівська земля на винахідників! Почув про них на сесії Корюківської міськради від депутата, ревізора-контролера КРУ І. Милейка, виступ якого прозвучав, як вибух. На райкерівництво працює фірма! Робітники-будівельники створюють капітал для можновладців! Та не може такого бути!

Але начальник виконробівської дільниці БМУ «Промбуд-2» М. Тупик, який водночас є засновником і директором фірми «Полісся», у розмові зі мною наступного дня підтвердив почуте.

— Ну, подумайте добре, — почув від нього, — нащо я в засновники якогось бродягу з вулиці буду брати? Яка з нього користь?

Як я переконався, вивчаючи справи фірми, бібліотекар чи вчитель також для такої роботи не підходять.

26 вересня 1992 року засновниками «Полісся» стали директор райагропостачу М. Бордаков, директор Корюківського лісгоспзагу М. Бехоєвець, начальник ПМК-213 С. Нагалюк, голова районного комітету охорони природи В. Попель, завідуюча канцелярією райради Л. Петренко (дружина представника Президента в районі), працівниця РДБУ Т. Довгаль (дружина першого заступника представника Президента в районі), начальник фінансової служби райвійськкомату Н. Троценко (дружина керуючого районним відділенням Агропромбанку), відповідальний працівник «Київагроспецпостачу» А. Маковецький. Спочатку в засновниках була і Н. Красна (дружина керуючого «Чернігівпромбуду»), але тепер її місце начебто зайняв якийсь І. Власенко з Чернігова. Об'єднує, правда, їх те, що обоє — «Кирилові».

З коштами проблем не було. Хоча серед засновників — дружина банкіра, обійшлися без кредитів: директор райагропостачу перевів 16 листопада на рахунок фірми 7 мільйонів карбованців в рахунок майбутніх поставок (хоча за станом на 1 грудня його організація мала борг Держбанку у 55 мільйонів!) Двохмільйонну фінансову допомогу надав 21 грудня теж «свій» «Чернігівпромбуд». П'ять мільйонів заплатив наперед за майбутнє виконання робіт РЕС. Таким же чином фінансували надійного партнера й інші державні підприємства. Ці державні гроші відразу ж почали робити... гроші. Скажімо, колгосп імені Горького продав «Поліссю» 500 літрів бензину за 115200 карбованців. Фірма ж його реалізувала БМУ «Промбуд-2» за 142200 карбованців. На позичені мільйони фірма відкрила магазин і закупила на Менській міжрайбазі тільки у грудні товарів на 3,6 мільйона карбованців.

Я зустрівся з дружиною банкіра Н. Троценко:

— Стільки розмов, а ми ще й копійки від фірми не одержали.

— Воно так. Але ж засновники — власники майна, техніки, верстатів на кілька мільйонів карбованців!

— Ось прийдете до нас в кінці року, — додав М. Тупик, — побачите, як ми станемо на ноги.

Вірю. Хоча й закрадається думка: здається, все ж Михайло Романович припустився маленької, але для фірми фатальної помилки. А саме — не взяв у засновники «бродягу з вулиці» депутата районної Ради А. Савченка, який 12 лютого на сесії райради запропонував створити депутатську комісію для розслідування діяльності службових осіб в елітному комерційному формуванні. Після цього у фірмі оперативно складаються фіктивні протоколи від «15 січня» та від «1 лютого» про прийняття у засновники службовців, майже всіх робітників БМУ «Промбуд-2». Хоча будівельники мені письмово підтвердили, що їм запропонували це зробити лише 22 лютого, тобто коли вже запахло «смаленим».

— А ви хоч тепер знаєте, на кого працюєте?

— Тільки з чуток...

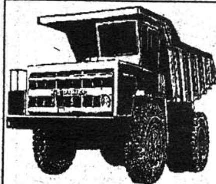
Представник Президента у районі Б. Петренко не приховував симпатії до елітної фірми:

— Зрозумійте нас правильно! З допомогою фірми хочемо врятувати будівельників від безробіття, зберегти для району виробничу базу БМУ «Промбуд-2». Адже після завершення будівництва цегельного заводу вся техніка має повернутися до Чернігова. Чим займатимуться люди? Держава нам не віддає будівельної власності, ось ми й створили юридичну особу, яка може вирішувати подібні питання.

Погоджуюсь. Задум (якщо він таки був), безперечно, позитивно-стратегічний — рятувати будівельників. Та невже без матеріального заохочення — дивідендів — державні мужі не мали снаги і бажання допомогти людям?

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

АГРОПРОМИСЛОВЕ ПІДПРИЄМСТВО «САМАРА»

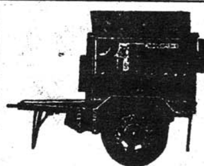

реалізує
готівкою або за
безготівковим розрахунком,
можливий бартер
АВТОМОБІЛЬ БєлАЗ-7522

Автомобіль БєлАЗ-7522:

двигун ЯМЗ-240 М2 потужністю і триступінчастою гідромеханічною передачею;	360 к.с.
вантажепідйомність кг	30000
місткість кузова, м.куб.	23
час піднімання кузова, сек	25
час опускання кузова, сек	20
контрольне витрачення палива, л/100км	98,5

*Наша адреса: 32113, м.Дніпропетровськ,
Придніпровськ, вул.Гаванська, 4
Телефони: 95-50-24, 95-66-99
Факс: 95-50-24, 95-66-99*

реалізує
готівкою і за безготівковим розрахунком,
можливий бартер
АГРЕГАТ ЗВАРЮВАЛЬНИЙ АДД-4002.

Агрегат АДД-4002 призначений для використання як автономне джерело живлення одного поста при ручному дуговому зварюванні, різані і наплавленні металів постійним струмом на відкритому повітрі у польових умовах.

Він складається із зварювального генератора і привідного двигуна, з'єднаних за допомогою фланцевого поєднання в єдиний блок, закріплений на зварній рамі через гумові амортизатори. Агрегат має захисний металевий кожух з шторами, що відкриваються, і встановлений на шасі автомобільного причепа.

Зварювальний генератор постійного струму конструктивно являє собою двопакетну індукторну машину підвищеної частоти з вентильним блоком і розподільчим пристроєм.

Регулювання зварювального струму здійснюється реостатом, який може бути встановлений в агрегаті або безпосередньо біля зварювального поста.

Привідний двигун агрегату — чотирициліндровий, повітряного охолодження, що працює на дизельному автотракторному паливі.

Агрегат випускається також у тропічному виконанні (АДД-4002Т1).

Технічні дані

Сила зварювального струму при тривалості увімкнення 60 %,	А-400.
Межі регулювання сили зварювального струму,	А-60-450.
Робоча зварювальна напруга,	В-36.
Частота обертання, підтримувана двигуном, С-1 (об/хв)	30 (1800)
Потужність двигуна, квт	37.
Габаритні розміри, мм: довжина — 3400, ширина — 2010, висота —	2200.
Маса (суха, без комплектуючих виробів), кг	1380.

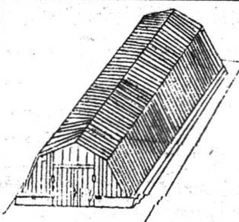
*Наша адреса: м.Дніпропетровськ, 320113,
Придніпровськ, вул.Гаванська,4
Телефони: 95-50-24, 95-66-99
Факс: 95-50-24, 95-66-99*

реалізує
готівкою і за безготівковим розрахунком,
можливий бартер
**КЛЕЙ ПВА, БУТИЛАКС, ШПАЛЕРИ,
СІТКУ «РАБІЦА»
оцинковану завтовшки 2 мм, 2,5 мм, 3 мм.**

Розміри:
довжина — 10 м, висота — 1,5 м, площа — 16 м.кв.

*Наша адреса: 320113, м.Дніпропетровськ,
Придніпровськ, вул.Гаванська,4
Телефони: 95-50-24, 95-66-99
Факс: 95-50-24, 95-66-99*

пропонує готівкою
та за безготівковим розрахунком
**УКРИТТЯ СКЛАДЧАСТЕ
УС-1292 АЛЮМІНІЄВЕ**

Призначене для використання як складське приміщення, а також як приміщення для розміщення різного виробничого і технічного обладнання.

Укриття може експлуатуватися у будь-яких географічних районах.

Основні параметри і розміри:

ширина (за вісями),м	12,09
довжина (за вісями),м	29,3
висота, м	5,43 (можливо по 8 м)
маса, кг (товщина листа 1,5 мм)	3550

*Наша адреса: 320113, м.Дніпропетровськ,
Придніпровськ, вул.Гаванська, 4
Телефони: 95-50-24, 95-66-99
Факс: 95-50-24, 95-66-99*

укладає договори на поставку
АВТОВИШОК НА БАЗІ АВТОМАШИНИ ЗИЛ-131.

Автовишка на базі автомашини ЗИЛ-131, що має високу прохідність, призначена для монтажно-будівельних робіт.

Технічні дані:

вантажопідйомність	300 кг,
виліт стріли	25 м,
радіус обертання стріли	360°

*Наша адреса: 320113, м.Дніпропетровськ,
Придніпровськ, вул.Гаванська,4
Телефоны: 95-50-24, 95-66-99
Факс: 95-50-24, 95-66-99*

укладає договори на поставку
БУДИНОЧКІВ ПОБУТОВИХ

Будиночок побутовий типу КАБІНЕТ КЕРІВНИКА укомплектовано:
телевізором; холодильником; письмовим столом; журнальним столиком; кріслами; килимами; стільцями; телефоном; факсом; настільною лампою; чайним і столовим сервізами; сейфом; дзеркалом; книжковими поличками.

Будиночок побутовий типу ЇДАЛЬНЯ укомплектовано:
холодильником; газовою піччю; столами, стільцями; мийнею; чайним і столовим сервізами; дзеркалом.

Технічні дані будиночків:

габаритні розміри в мм	5980x2980x2950
вага в кг	не більше 4700
площа споруди: габаритна	17,82 м.куб
корисна	15,65 м.куб
строк служби	20 років
напруга живильної мережі	380/220 В

Транспортуються: автошляхами на автотранспорті; залізницею на чотиривісній платформі.

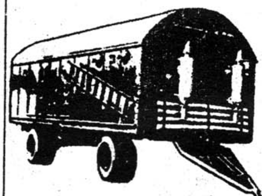
*Наша адреса: 32113, м.Дніпропетровськ, Придніпровськ, вул.Гаванська, 4
Телефони: 95-50-24, 95-66-99. Факс: 95-50-24, 95-66-99*

реалізує
готівкою і за безготівковим розрахунком, можливий бартер
БУДИНОЧКИ ПОБУТОВІ
призначені для організації побутових і житлових селищ, будівельних і монтажних підрозділів:

габаритні розміри в мм	5900x2980x2950
вага у кілограмах	не більше 4700
строк служби	20 років
напруга живильної мережі	380/220 Вт

Транспортуються: автошляхами на автотранспорті; залізницею на чотиривісній платформі.

*Наша адреса: 320113, м.Дніпропетровськ, Придніпровськ, вул.Гаванська, 4
Телефони: 95-50-24, 95-66-99. Факс: 95-50-24, 95-66-99*

реалізує
готівкою
і за безготівковим
розрахунком,
можливий бартер
**ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ
5Е97.**

Електростанція призначена для живлення споживачів електроенергією змінного трифазного струму напругою 400 В, частотою 50 Гц, потужністю 200 кВт та енергією змінного трифазного струму напругою 230 В, частотою 400 Гц, потужністю 30 кВт.

Для приводу синхронних генераторів використовуються дизелі 1Д12 і 1Д12РЭ.

Електростанція пристосована до перевезень шосейними і грунтовими шляхами і бездоріжжям. Електростанція транспортується автотягачем КрАЗ-255Б або іншими подібними до нього.

*Наша адреса: м.Дніпропетровськ, 320113,
Придніпровськ, вул.Гаванська,4
Телефони: 95-50-24, 95-66-99
Факс: 95-50-24, 95-66-99*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИПУСК (проспект емісії) АКЦІЙ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИЙ БАНК «ВІДРОДЖЕННЯ»

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМІТЕНТА

Акціонерне товариство Український банк «Відродження» (надалі УБ «Відродження») — це універсальна кредитно-фінансова установа типу відкритого акціонерного товариства.

Адреса банку: 252030, Київ-30, вул. М. Коцюбинського, 7-А.

УБ «Відродження» є правонаступником Українського банку «Відродження» (товариства з обмеженою відповідальністю), який був створений за рішенням Загальних Зборів засновників (протокол № 1 від 7 травня 1991 року) і зареєстрований у Національному банку України 9 жовтня 1991 року, реєстраційний № 21.

Засновниками УБ «Відродження» виступають корпорація «Укрбуд», виробниче об'єднання «Будмаш», концерн «Укрмонолітспецбуд», об'єднання «Київоблбуд», трест «Укрбудкомплектація», страхові компанії «Оранта» і «Славія», Українська універсальна товарна біржа, Київське виробниче об'єднання «Ювелірпром», спільне українсько-американське підприємство «Бігарсо» та ряд інших відомих державних та комерційних структур.

Головною метою УБ «Відродження» є підтримка економічного, соціального, культурного та духовного розвитку України шляхом сприяння підприємництву, залучення вітчизняних та іноземних інвестицій, новітніх технологій і техніки, вдосконалення кредитно-фінансових і зовнішньоекономічних відносин шляхом надання клієнтам банку широкого спектра банківських послуг, а також отримання прибутку від власної кредитно-фінансової діяльності.

За останні два роки існування УБ «Відродження» перетворився на великий кредитно-фінансовий центр, про що свідчать показники балансу банку (наводяться нижче). За 1991—1992 роки загальна кількість службовців банку (з урахуванням філій) збільшилась з 190 чоловік до 700, кількість філій — з 8 до 18. Сплачений дивіденд у 1991 році складав 12 відсотків, у 1992 році — 40 відсотків, у 1993 році прогнозовано не менш як 100 відсотків річних. Статутний фонд УБ «Відродження», заявлений у розмірі 1,5 мільярда карбованців на 1.02.1993 року, сплачений повністю.

Органи управління УБ «Відродження»:
— Загальні Збори акціонерів;
— Рада банку;
— Правління банку.

БАЛАНС УКРАЇНСЬКОГО БАНКУ «ВІДРОДЖЕННЯ»

Статті балансу	На 1.01.92 тис. крб.	На 1.01.93 тис. крб.
АКТИВ		
1. Каса	3078	322250
2. Іноземна валюта	—	227157
3. Кошти на резервному рахунку НБУ	79027	1950511
4. Кореспондентський рахунок в НБУ	366781	3814735
5. Кореспондентські рахунки в банках СНД	—	2381
6. Кореспондентські рахунки в іноземних банках	—	1411858
7. Дебітори банку	7420	99140
8. Кредити, видані банком	1214908	44925503
У тому числі короткострокові,	1193442	44851900
середньострокові та довгострокові	21466	73603
9. Кредити, видані банком в інвалюті	—	10471
10. Позики, надані філіям банку	71931	125000
11. Кошти, вкладені у спільну господарську діяльність	1871	183219
12. Основні фонди	1228	149018
13. Видаток	—	227883
14. Інші активи	22984	459783
15. Розрахунки по інших іноземних операціях	—	10216
16. Вивільнені кошти за рахунок прибутку	27059	717603
Разом:	1796287	54636728
ПАСИВ		
1. Статутний фонд	150615	1391878
2. Резервний фонд	4611	138014
3. Інші фонди	6134	175305
4. Розрахункові та інші рахунки клієнтів	799113	10140363
5. Депозитні рахунки клієнтів	291878	6637821
6. Поточні рахунки клієнтів в іноземній валюті	—	1307611
7. Кредити, отримані від інших банків	507297	28176647
8. Кредити, отримані філіями від головного банку	—	2613750
9. Інші кредитори	9580	1337314
10. Кореспондентські рахунки в інвалюті інших банків і філій	—	222995
11. Кошти (в укр. крб.) по обмінних операціях з інвалютою	—	705382
12. Кошти в іноземних валютах по операціях клієнтів за кордоном	—	2381
13. Розрахунки по інших іноземних операціях	—	12587
14. Доход	—	305011
15. Прибуток	27059	1469669
Разом:	1796287	54636728

ПРИМІТКА. В «Інформації про випуск (проспект емісії) акцій акціонерного товариства Український банк «Відродження», опублікованій в «Голосі України» № 54 за 24 березня ц. р. (с. 8, 14), замість «Украинский банк «Возрождение» слід читати: «Украинский банк «Відродження».

Вищим органом управління банку є Загальні Збори акціонерів банку, до компетенції яких входить:
— визначення основних напрямків діяльності банку;
— зміна статуту банку;
— обрання та відкликання Голови та членів Ради банку, а також Ревізійної комісії банку, визначення термінів їх повноважень;
— затвердження річних підсумків діяльності банку, звітів та висновків Ревізійної комісії, порядок розподілу прибутку;
— зміна статутного фонду банку;
— інші питання стратегії діяльності банку.

У проміжках між Загальними Зборами акціонерів вищим органом управління банком є Рада банку, до якої входять:

ЛУЦЮК Б. А. — Голова Ради банку, керуючий трестом «Укрбудкомплектація».

ДУХОТА Ю. А. — заступник Голови Ради банку, Голова ради директорів спільного українсько-американського акціонерного товариства — холдингової компанії «Бігарсо».

КОРОТКЕВИЧ А. А. — заступник Голови Ради банку, перший віце-президент корпорації «Укрбуд».

МАЙБОРОДА В. М. — заступник Голови Ради банку, начальник відділу страхової компанії «Оранта».

ПЕТУЩАК В. Д. — віце-президент страхової компанії «Славія».

ЄРАСОВ В. В. — директор Республіканського центру зайнятості Мінпраці України.

ЦЕСАРСЬКИЙ М. І. — заступник Голови правління Пенсійного фонду України.

ЯНЧАК С. Д. — Президент-голова Правління господарської асоціації «Укрспецбудмеханізація».

ТИМЧИШИН М. Д. — начальник управління Державного комітету України по водному господарству.

НОВАК А. І. — технічний директор виробничого об'єднання «Будмаш».

ПЛЮЩ Г. В. — генеральний директор Київського виробничого об'єднання «Ювелірпром».

Виконавчий орган — Правління банку.

Голова Правління УБ «Відродження» — СКОПЕНКО Анатолій Юхимович, кандидат економічних наук, освіта вища, закінчив Одеський кредитно-економічний інститут. З 1965 року працює за фахом. З 1977 р. — начальник фінансового управління, начальник управління бухгалтерського обліку, начальник головного управління економіки та фінансів Міністерства будівництва УРСР. З 1990 р. — Голова Правління УБ «Відродження».

Заступник Голови Правління — САВИЧЕНКО Леонід Онисимович, освіта вища, з 1973 р. працює за фахом.

Заступник Голови Правління — ЗИМУХА Іван Олександрович, освіта вища, з 1972 р. працює за фахом.

Заступник Голови Правління — ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ Микола Петрович, освіта вища, з 1975 р. працює за фахом.

Заступник Голови Правління — ХРАМОВ Юрій Анатолійович, освіта вища, з 1983 р. працює за фахом.

Заступник Голови Правління — МАРЦЕНЮК Олександр Олександрович, освіта вища, з 1983 р. працює за фахом.

Член правління — КОВАЛЬЧУК Віктор Петрович, освіта вища, з 1986 р. працює за фахом.

Член правління — МОРОЗ Микола Іванович, освіта вища, з 1972 р. працює за фахом.

Член правління — КОВМІР Наталія Іванівна, освіта вища, з 1976 р. працює за фахом.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ

УБ «Відродження» є одним з найбільших, динамічних і ефективних комерційних банків України. Він має солідну ділову репутацію, підкріплену фінансовими стосунками з понад 3000 клієнтами, великим досвідом бездоганної роботи.

Капітали банку працюють насамперед у галузях, що забезпечують економічну незалежність України та зростання добробуту громадян: науці, промисловості, будівництві, сільському господарстві, а також у торгівлі, сфері послуг, туризмі та інших.

Незважаючи на несприятливі умови економічного розвитку України, значна частина ресурсів вкладається в надійні та перспективні середньо- та довгострокові інвестиційні проекти, а саме: розробка та впровадження передових наукових технологій, освоєння нових видів продукції, у нерухомість, цінні папери, паї.

Фінансова політика банку ґрунтується на принципах надійності, ефективності, прибутковості, оперативності, максимальної зручності для клієнтів.

Видачі кредитів передує детальний аналіз ефективності та пріоритетності запропонованих проектів, ретельне вивчення фінансового становища дебіторів. Обов'язковою умовою надання кредитів є страхування ризику неповернення кредитів, оформлення гарантійних або заставних зобов'язань.

УБ «Відродження» одержана Генеральна ліцензія Національного банку України на проведення операцій з іноземною валютою за № 8 від 13 січня 1992 року.

Банк має мережу прямих кореспондентських рахунків: в СНД — 7, в Європі та Америці — 15, кількість банків-кореспондентів — 28. УБ «Відродження» має дозвіл Міністерства фінансів України за № 71 від 22 грудня 1992 року на здійснення усіх видів діяльності щодо випуску та обігу цінних паперів.

УБ «Відродження» є співзасновником і співвласником понад 60 комерційних структур, серед яких 5 спільних підприємств, 26 малих підприємств, 5 акціонерних товариств, 13 асоціацій, 2 консорціуми, 2 страхових товариства, 1 банк. Банк є співзасновником Української фондової біржі, Української Універсальної товарної біржі, учасником Української Міжбанківської валютної біржі, Асоціації комерційних банків України та ряду інших бірж.

Розширюючи масштаби діяльності УБ «Відродження» створює філії, яких нині 18 у 14 областях України. Протягом 1993 року передбачається створити філії в усіх обласних та великих промислових центрах України.

УБ «Відродження» своєю діяльністю підтримує всіх, хто хоче бачити Україну багатою, квітучою державою, а підприємництво — незалежним і організованим на сучасних принципах фінансування та управління.

3. ДАНІ ПРО ЕМІСІЮ АКЦІЙ

Зборами засновників (протокол № 1 від 28.01.1993 р.) прийнято рішення про формування статутного фонду УБ «Відродження» у сумі 3 000 000 000 (трьох мільярдів) карбованців і випуск цінних паперів у вигляді простих іменних акцій загальною кількістю 600000 (шістсот тисяч) номінальною вартістю 5000 (п'ять тисяч) карбованців кожна. З них засновникам банку належить 300000 (триста тисяч) акцій на загальну суму 1 500 000 000 (один мільярд п'ятсот мільйонів) карбованців.

Емісія акцій провадитиметься серією А-1 під номерами 000001—600000.

Передплатниками акцій цього випуску можуть бути юридичні та фізичні особи, крім осіб, зазначених у ст. 2 Закону України "Про підприємництво". Фінансові ресурси, одержані в результаті емісії акцій, будуть використані для збільшення обсягу активних операцій банку, вкладання в найефективніші та найнадійніші фінансові проекти, в тому числі довгострокові, розвиток і розширення мережі філій та представництв УБ «Відродження», а також інвестування у нерухомість, цінні папери та дорогоцінні метали.

Акції реалізуються за ринковим курсом. Прогнозований курс акцій — від 6000 карбованців до 15000 карбованців. Вже отримано попередніх замовлень на купівлю акцій УБ «Відродження» на суму близько 1 мільярда карбованців.

Іноземним юридичним та фізичним особам акції реалізуються тільки УБ «Відродження» за спеціальним курсом продажу акцій з оплатою у ВКВ. Початковий курс 1 акції встановлюється у 50 (п'ятдесят) доларів США. Покупцям з країн СНД акції також продаються тільки через УБ «Відродження» за спеціальним курсом акцій з оплатою у російських рублях. Початковий курс 1 акції встановлюється у 4500 (чотири тисячі п'ятсот) російських рублів. Продаж акцій УБ «Відродження» українськими акціонерами іноземним покупцям, у тому числі із країн СНД, не дозволяється. Такі угоди не визнаються за чинні і їх не реєструють.

Строк передплати на акції встановлено з 29 березня 1993 року по 29 вересня 1993 року. Засновники УБ «Відродження» мають першочергове право на придбання акцій цього випуску. До 10 квітня 1993 року передплата на акції здійснюватиметься за пільговим курсом.

Передплата на акції передбачає укладання договору, за яким покупець — юридична особа — обирає бажаний йому варіант купівлі акцій: а) повна передплата акцій із знижкою від курсової вартості акцій; б) часткова оплата у розмірі не менш як 30 відсотків поточної курсової вартості придбаних акцій із зобов'язанням повністю оплатити не пізніше як через три місяці після реєстрації акціонерного товариства. Фізичні особи сплачують повну вартість акцій за поточним курсом на момент придбання. При собі потрібно мати паспорт.

Статутний акціонерний капітал банку формується тільки за рахунок власних коштів акціонерів. Для придбання акцій юридичним особам необхідно надати, згідно з вимогами Національного банку України, аудиторські довідки про баланс та джерела формування коштів, спрямованих на придбання акцій. Забороненo використовувати для придбання акцій бюджетні ресурси, а також ресурси, одержані у кредит або під заставу.

(Закінчення на 9-й стор.).

(Закінчення. Початок на 8-й стор.).

Власникам пакету акцій на суму понад 50 мільйонів карбованців за номіналом надається опціон на купівлю акцій УБ «Відродження» наступних випусків за пільговим курсом.

Для покупців великих пакетів акцій передбачені пільгові знижки з курсової надбавки.

Після повної оплати вартості акцій покупцю видають сертифікат на загальну суму придбаних акцій, завірений підписами та печаткою банку.

З метою запобігання монополізації управління банком частку одного акціонера в статутному фонді обмежено 35 відсотками.

Купівлю і продаж акцій фіксують у книзі реєстрації акцій та комп'ютерному депозитарії банку. Власники акцій мають право продавати, передавати і заповідати акції самостійно з обов'язковою реєстрацією цих дій в банку у 10-денний строк. Без такої реєстрації угода купівлі-продажу акцій банку не набуває чинності. Передача покупцями права власності на акції цього випуску не може здійснюватись до моменту реєстрації акціонерного товариства. Емітент (банк) має право викупляти свої акції у акціонерів за договірною вартістю у будь-який строк.

Акціонери мають право брати участь в управлінні банком особисто або через своїх повноважних представників. Право на один голос надає пакет кількістю в 40 (сорок) акцій номінальною вартістю 200 000 (двісті тисяч) карбованців. Один представник має право представляти не більш 35 відсотків голосів акціонерів. У разі відсутності акціонера або його представника на Зборах акціонерів його голос або голоси передаються Правлінню банку.

Розмір дивідендів визначається черговими зборами акціонерів. Виплата дивідендів по акціях здійснюється один раз на рік протягом одного місяця після річних Зборів акціонерів, виходячи з результатів діяльності за минулий рік. Прогнозований дивіденд на 1993 рік — не менш як 100 відсотків річних. Дивіденд виплачують чеком, перерахуванням на банківський рахунок акціонера, поштовим переказом або готівкою у касі УБ «Відродження» чи його філіях у національній валюті, чинній в Україні на момент оплати.

У разі перевищення або недосягнення оголошеного рівня передплати на акції провадяться дії, які передбачені статтею 30 Закону України «Про господарські товариства».

УБ «Відродження» передбачена комплексна програма цільового заохочення і пільг для акціонерів банку, насамперед для власників нерухомого майна, іноземних інвесторів, власників великих пакетів акцій. У перспективі передбачається перехід до поквартальної виплати дивідендів.

УБ «Відродження» запрошує всі фірми, що мають дозвіл Міністерства фінансів України на операції з цінними паперами, до співробітництва в реалізації акцій.

4. ФАКТОРИ РИЗИКУ

Приймаючи рішення про купівлю акцій УБ «Відродження», треба враховувати такі фактори ризику:

— зміна податкової політики у бік підвищеного оподаткування комерційних банків;

— неефективність і непослідовність заходів у сфері роздержавлення, приватизації і проведення економічної реформи;

— погіршення економічного становища підприємств, що утруднює залучення їх вільних коштів на депозитні рахунки.

Кошти, отримані від продажу акцій, складуть близько 5 відсотків загальних активів банку. З метою нейтралізації можливих факторів ризику, УБ «Відродження» диверсифікує напрямки використання ресурсів, їх інвестування у найбільш ефективні та детально обгрунтовані проекти, нерухомість, цінні папери та коштовні метали. Це зведе до мінімуму ризик недоодержання банком прибутку і гарантуватиме виплату акціонерам дивідендів та зростання курсової вартості придбаних акцій. Значну частину прибутку банк спрямовуватиме на збільшення основних фондів, що сприятиме підвищенню курсу акцій. За роки існування УБ «Відродження» вже створив велику матеріальну базу, грошові та валютні резерви, які є надійним забезпеченням його акцій. За державної індексації статутного фонду банку зростає і номінальна вартість акцій. Кошти, вкладені в акції УБ «Відродження», під час проведення грошової реформи в Україні мають найбільші шанси на вигідну конвертацію в нову грошову одиницю.

Вкладення коштів в акції УБ «Відродження» — це надійний засіб захисту ваших заощаджень від інфляції та втрат.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗМІЩЕННЯ АКЦІЙ

Розміщення акцій УБ «Відродження» здійснюють власне банк та його філії. Крім того, цю операцію можуть здійснювати також уповноважені компанії, установи та інші юридичні та фізичні особи, інформацію про яких буде подано окремо.

УКРАЇНСЬКИЙ БАНК «ВІДРОДЖЕННЯ»

Київ-30, вул. М. Коцюбинського, 7-а. Телефон (044) 221-30-87.

Кор. рахунок № 700161440 у РКЦ Нацбанку України м. Києва, МФО 300421 (в українських карбованцях).

ФІЛІЇ УБ «ВІДРОДЖЕННЯ»:

Київ, Червонозоряний проспект, 51	(044) 276-30-90, 271-31-02
Одеса, вул. Ковалевського, 30.	(0482) 23-84-15 факс 23-35-42
Кривий Ріг Дніпропетровської обл., вул. Ціолковського, 7.	(0564) 26-38-45
Кременчук Полтавської обл., вул. К. Лібкнехта, 43.	(05366) 6-13-23 6-13-13
Бровари Київської обл., вул. 50-річчя ВЛКСМ, 6-б.	(294) 5-58-59
Бердянськ Запорізької обл., вул. Горбенка, 20.	(06153) 4-24-27 факс 4-24-27
Миколаїв, вул. Робоча, 2-а.	(0512) 37-32-60
Сімферополь, вул. Гагаріна, 14-а.	(0652) 25-13-04 факс 25-13-04
Суми, вул. Харківська, 22.	(05423) 3-13-78
Херсон, вул. Кірова, 24.	(05522) 2-43-56 факс 4-33-08
Хмельницький, вул. Володимирська, 109.	(03822) 5-98-28 факс 6-01-00
Тернопіль, вул. С. Бандери, 38.	(03522) 2-24-51 факс 2-24-51
Полтава, вул. Жовтнева, 18.	(05322) 2-77-06
Фастів Київської обл., вул. Осипенко, 6.	(0265) 6-70-29
Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2.	(03122) 3-53-61
Луганськ, вул. Оборонна, 112-а.	(0642) 52-31-95
Запоріжжя, вул. Горького, 159-б.	(0612) 60-30-07 63-02-58
Рівне, вул. княгині Ольги, 8.	(03622) 3-30-21 факс 3-30-21
Антрацит Луганської обл., вул. Петровського, 17.	(06431) 2-25-38

Проспект емісії та баланс УБ «Відродження» перевірені аудиторською фірмою «Київ-аудит-1» та затверджені Міністерством фінансів України.

Україна чекає відродження, а банк «ВІДРОДЖЕННЯ» — своїх акціонерів!

Експрес-інформація

НАС НЕ СКИДАЮТЬ З РАХУНКІВ

Серед країн, які є найважливішими партнерами для Литви, у числі перших стоїть і Україна, заявив у своєму виступі по національному телебаченню литовський Президент А. Бразаускас. Він висловився за вигідне торгово-економічне співробітництво з нашою державою за умови дотримання всіх політичних принципів.

Водночас, оцінюючи економічне становище республіки, А. Бразаускас охарактеризував його як погане. Промислове виробництво порівняно з минулим роком впало на 57 відсотків, продовжує падати й сільськогосподарське.

ТРЕТІМ БУТИ НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ

Боснійські хорвати і мусульмани підписали решту розділів мирного плану Венса-Оуена, який повинен покласти край війні в Боснії і Герцеговині. Однак під документом поки що немає підпису боснійських сербів.

Представник організаторів мирної конференції щодо Югославії Екхард заявив, що голова Президії Боснії А. Ізетбегович і лідер боснійських хорватів М. Бобан затвердили карту поділу республіки на десять регіонів. Водночас лідер боснійських сербів Р. Караджич, який теж брав участь у пленарному засіданні мирної конференції, не приєднався до згаданого документа.

ЗРОЗУМІЙТЕ: МИ ТЕЖ ЄВРОПЕЙЦІ

«Захід має активніше втручатися у процеси, що відбуваються на Кавказі. Інакше події в цьому регіоні можуть перерости в стихійні й великомасштабні конфлікти, які перебільшать кризу на Балканах». Про це заявив глава парламенту Грузії Е. Шеварднадзе під час зустрічі з членами делегації Європарламенту, яка перебувала у Тбілісі. Європа поки що не знайома з Кавказом, додав грузинський лідер. Але рано чи пізно європейські держави зрозуміють: цей регіон є невід'ємною частиною континенту. Прискорити процес може активне приєднання країн Європи до розробки й реалізації економічних програм для Грузії та інших кавказьких держав.

СЛІДАМИ РІДНОГО ДЯДЬКА

Сьомим Президентом Ізраїлю на п'ятирічний строк обрано Е. Вейцмана. Згідно із законом главу держави було обрано таємним голосуванням на пленарному засіданні кнесету (парламенту). Е. Вейцман, висунутий партією «Авода» та її партнерами по коаліції, набрав 66 голосів. Його суперник Д. Шиманський, запропонований блоком «Ликуд», — 53 голоси. До речі, новообраний Президент є племінником першого Президента Ізраїлю Х. Вейцмана.

УКРАЇНІ — ЩЕ ОДНУ ГАЗЕТУ

Як повідомив «Рух-прес», під час зустрічі лідера Руху В. Чорновола, який перебуває з візитом у Великобританії на запрошення уряду цієї країни, з представниками Європейського банку реконструкції і розвитку останні пообіцяли сприяння не тільки в проведенні економічних реформ, а й у випуску щоденної демократичної газети.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Подія тижня: коментар спецкора відділу зарубіжної інформації

ІСТОРІЯ ПОВТОРЮЄТЬСЯ

«Співіснування» — це слово у 1986 році стало у Франції терміном, що характеризує внутрішньополітичну ситуацію. Тоді було сформовано уряд на чолі з представником правої партії «Об'єднання на підтримку республіки — ОПР» Ж. Шираком у той час, як виконавчу владу продовжував очолювати Президент-соціаліст Ф. Міттеран. Тодішнє «співіснування» тривало два роки. Після нього однопартійці Президента знову зайняли найважливіші посади в Раді міністрів. Але сьогодні гасло «співіснування» знову актуальне для Франції.

Перший тур виборів до нижньої палати парламенту — Національних зборів, який відбувся 21 березня, лише офіційно підтвердив, що час соціалістів керувати країною пройшов. Про свою могутність заявили тепер уже не опозиційні, а провідні праві сили. Їхній центр — правоцентристська коаліція «Союз за Францію», яку заснували неоголлістська ОПР і центристський Союз за французьку демократію — в першому турі отримав 40 відсотків голосів виборців. А це, за попередніми підсумками, дасть їм можливість одержати майже 80 відсотків депутатських місць у Національних зборах.

Що стосується соціалістів, то здобуті ними 20 відсотків голосів виборців газета «Фігаро» назвала «свідоцтвом про смерть міттеранівської соціалістичної моделі». Якщо конкретніше, то йдеться про невдачу французької соціпартії (ФСП) у розв'язанні наріжних соціально-економічних проблем країни, зокрема, подоланні безробіття та економічного спаду (хоча варто зазначити, що останній характеризує становище економіки практично всіх розвинутих країн. Тобто, проблема ця глобальна). Не можна сказати, що соціалісти не мали успіхів. За десять років управління країною вони вгамували інфляцію, стабілізували франк, істотно покращили систему соціального захисту населення. Але в цілому, як бачимо, це не справило позитивного враження на виборців. Певну роль зіграли й гучні політичні скандали, пов'язані з діяльністю високопоставлених представників ФСП. (До речі, французький журнал «Монд діпломатік» напередодні виборів нагадав читачам, що в 1981 році соціалісти прийшли до влади на хвилі незадоволення населення високим рівнем безробіття і «брудними справами» правих політиків з вищих ешелонів. Тепер три мільйони безробітних і нові політичні скандали підготували поразку лівих).

Яку програму висуває «Союз за Францію»? Передбачається створити нові робочі місця, забезпечити подальшу стабільність національної грошової одиниці, розгорнути житлове будівництво, продовжити розумну приватизацію державних підприємств, скоротити бюджетні витрати. На думку деяких оглядачів, програма в багатьох положеннях надто загальна, неконкретизована. Та ці «недоліки» напевно виправить новий прем'єр.

А тепер повернемось до концепції «співіснування». Основна її проблема полягає в «двоголовості» виконавчої влади: правий уряд — лівий Президент. Досвід 1986—1988 років свідчить, що «співіснування» буде дуже складним. Для нової парламентсько-урядової більшості в будь-якому плані незручно, щоб найвищу керівну посаду займала людина з протилежного політичного табору, навіть коли основні правила гри для неї за згаданої ситуації — це (слова самого Ф. Міттерана) Конституція і воля народу, яку він висловив на останньому голосуванні. Тому, як писав журнал «Нувель обсерватер» значна більшість у стані правих займається пошуками засобу, за допомогою якого можна було б змусити Президента піти у відставку достроково, тобто до завершення його повноважень у 1995 році. Пропозиції є різні. Є й кандидати на президентське крісло, наприклад, той же голова ОПР Ж. Ширак. Але після першого туру виборів Ф. Міттеран однозначно заявив, що має намір виконувати свої обов'язки до кінця. Крім того, він заздалегідь укріпив свій секретаріат, щоб не втратити зв'язку з міністерствами і одержувати потрібні консультації на період «співіснування».

Завтра, в неділю, має відбутися другий тур парламентських виборів. Практично всі зарубіжні оглядачі зазначають, що він навряд чи змінить розстановку політичних сил і лише визначить точну кількість депутатських мандатів, яка належатиме тій чи іншій партії, а також партію — лідера (саме її представник стане прем'єром). Можливо, що новий великий сплеск політичних пристрастей станеться лише через два роки, напередодні президентських виборів. Однак скоріше за все перегрупування політичних сил, і передовсім лівих, почнеться значно раніше. І через певний час, хто знає, чи не повториться історія знову?

Олексій ЄВСІКОВ.

Реалії

А ТРАДИЦІЇ ЗАЛИШИЛИСЯ

Столиця Саудівської Аравії — Ер-Ріяд — велике сучасне місто арабського Сходу. Така різка переміна в обличчі цього колишнього невеликого поселення в пустелі — відображення соціально-економічних зрушень, що відбуваються в Саудівській Аравії, яка розбагатіла на нафтовому бумі. Величезні нафтові багатства дали змогу їй здобути чималий економічний вплив, а роль хранительки священних місць ісламу, розташованих, зокрема, в Мецці та Медіні, зміцнили вплив на віруючих. Саудівська Аравія, де за якихось 15—20 років з'явилися плоди найновіших досягнень цивілізації — телекомунікації, аеропорти, сучасні лікарні, університети, заводи, автостради, — залишилася країною, де заборонено вживати алкоголь, де в години релігійних служб магазини та установи припиняють роботу, де зберігається юридична й соціальна нерівноправність жінок і де на повну силу владарює система законів ісламу — шаріат.

На знімку: внутрішній вигляд королівського університету в Ер-Ріяді.

Фото ІТАР—ТАРС.

Передовий досвід

ЯК ПЕРЕМОГТИ ХРОПІННЯ,

що загрожує зруйнувати багато сімей! Над цією проблемою працюють спеціалісти йоханнесбурзької клініки з проблем сну

«Найчастіше до нас звертаються через безсоння, а хропіння — на другому місці, — говорить співробітник цієї клініки Ліз Кілі. — Але коли ті, у кого поганий сон, приходять у клініку самі, то хропунів присилають їхні дружини або чоловіки, котрі погрожують жорсткими заходами, аж до розлучення». У більшості випадків хропіти починають у зрілому віці. Так, за оцінкою Л. Кілі, глухе сопіння видають серед ночі більше 20 процентів чоловіків старших 45 років.

Кілька порад з приводу того, як боротися з хропінням, пропонує йоханнесбурзький тижневик «Санді стар». Як традиційний спосіб видання подає таку операцію: підняти на пару сантиметрів підголів'я, щоб змінити положення шиї сплячого, а також підкласти йому що-небудь під ноги. Інший поширений метод — вшити м'ячик для гри у гольф з верхню частину піжамної куртки, щоб хропунові було незручно спати на спині.

Розроблено спеціальну подушку, котра тримає голову сплячого під таким кутом, аби заднє піднебіння не розслаблювалось і не притискалось до горлянки. Інакше створюється перепона для повітря, при прориванні котрої і виникає хропіння. Останнє слово науки — шведський винахід під назвою «Нозовент». Це м'яка пластикова прищіпка, яку прикріплюють до носа з метою розширити ніздрі і збільшити потік повітря, що проходить через них.

Причиною хропіння можуть бути вживання перед сном алкоголю (він розслаблює заднє піднебіння) і надмірна вага — жирна шия тисне на горлянку. Можливо, корінь зла у свищі або викривленні перегородок у дихальних шляхах. Коли ніщо не допомагає, а дружина або чоловік сповнені рішучості виставити за двері, залишається відважитись на хірургічне втручання. Але слід мати на увазі: операція з видалення частини заднього піднебіння може викликати утруднення в мові.

Олександр ПРОСВЄТОВ.

Віндхук.

Проблеми

ДЛЯ КОГО ПИСАНІ ЗАКОНИ МОЛДОВИ?

Молдовський парламент прийняв закон про приватизацію. Згідно з цим документом, правом купівлі цінних паперів може володіти тільки громадянин республіки. А сам ринок цінних паперів діятиме тільки в умовах введення національної валюти.

Отут і виникли питання, вирішувати які доведеться властям республіки. По-перше, на кого поширюватиметься дія закону, якщо громадянство Молдови прийняла тільки третина її населення? За повідомленням голови парламентської комісії з приватизації І. Хадирке, позначку про громадянство в паспорті проставили тільки 1 мільйон 550 тисяч чоловік з більш як 4 мільйонів, котрі проживають у республіці. Переважна більшість молдаван, українців, росіян, що населяють Лівобережжя та південь республіки від громадянства Молдови відмовляються.

Не вирішивши проблеми цих двох регіонів, Молдова ризикує опинитися в становищі держави, закони якої регулюватимуть суспільні відносини на одній з її частин. Деякі офіційні особи стверджують, що вихід із ситуації, яка склалась, вимагає вжиття надзвичайних заходів. Їх зміст поки що залишається невідомим. Можна тільки припустити, що під «заходами», мабуть, слід розуміти можливі рішення щодо статусу Придністровського регіону.

Багато проблем і в південних районах республіки, проект постанови щодо яких ось уже два роки припадає пилом у столах членів відповідної парламентської комісії. Нерішучість, проявлена замість вирішення проблем цього регіону з населенням в один мільйон чоловік, є основною перепоною для введення в республіці власної національної валюти. Адже рубльова зона Придністров'я та гагаузького півдня перетворить її на недієздатну грошову масу.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Впаскори повідомляють

Вільнюс

ОЦЕ ІНВЕСТИЦІЯ!

Договір з американською тютюновою фірмою «Філіпп Морріс» підписав нещодавно міністр економіки Литовської Республіки Ю. Веселка.

Згідно з документом американська сторона витратить 40 мільйонів доларів, з яких 12,5 мільйона піде у держбюджет, а решта — на розвиток майбутнього виробництва. «Філіпп Морріс» матиме контрольний пакет — 65,2 процента — акцій, решту продадуть працівникам підприємства. Крім того, американці збираються відчутно збільшити кількість робочих місць — з 270 до 400, збудувати нове приміщення, оснастивши його сучасним устаткуванням, яке вироблятиме до 600 мільярдів сигарет щорічно.

Це найбільша інвестиція іноземного капіталу не тільки в литовську економіку, а й узагалі в економіку держав Балтії.

Надія ДОРОНІНА.

Алма-Ата

А В УСЬОМУ ВИНЕН... АСТЕРОЇД

Незалежне агентство Азія-прес з посиланням на доктора геолого-мінералогічних наук Бориса Зейліка, відкрило таємницю народження Аралу. Згідно з гіпотезою, гинуче нині Аральське море народилось унаслідок космічної катастрофи, що сталася мільйони років тому.

Борис Зейлік вивчав будову земних надр і зібрав безліч доказів тому, що у давнину наша планета зіштовхнулася з масивним астероїдом. Внаслідок цього утворилась колосальна западина з поперечником приблизно в 750 кілометрів. Нині вона чітко виділяється на космографічних картах. Її заповнили річкові потоки з Тянь-Шаню, Паміро-Алтаю та інших гірських систем.

Тетяна КОСТІНА.

У дипломатичних колах

КРОКИ НАЗУСТРІЧ

Міністр закордонних справ Ізраїлю Шимон Перес прийняв днями Надзвичайного і Повноважного Посла України Юрія Щербака на його прохання. Під час зустрічі посол передав заяву Президента України Леоніда Кравчука щодо останніх подій у Росії, низку офіційних документів України щодо ядерного роззброєння.

Шимон Перес підкреслив, що Ізраїль розглядає Україну як повністю незалежну і дружню державу і сподівається на активне економічне, наукове і культурне співробітництво. У цьому зв'язку було повідомлено, що ізраїльська сторона прийняла пропозицію України створити двосторонню економічну комісію на міжурядовому рівні. Вона розроблятиме торговельну угоду та угоду про сприяння й захист взаємних інвестицій, запобігання подвійному оподаткуванню.

Шимон Перес і Юрій Щербак обговорили питання створення фонду для видання в Україні й Ізраїлі антології української та єврейської поезії.

Стало відомо також, що влітку цього року Шимон Перес має намір відвідати Україну з візитом.

Прес-центр посольства України в Ізраїлі.

У парламентах світу

ДЕЛІКАТНЕ ЗАУВАЖЕННЯ

Депутат ізраїльського кнесету Далія Іцик під час обговорення бюджету (а воно тривало до глибокої ночі) підійшла до міністра фінансів Авраама Шохата (тобто, сіла на місце котрогось із міністрів). Іцик і Шохат почали розмовляти, що, судячи з усього, заважало промовцеві — депутатові кнесету Данові Тихону. Тоді він звернувся до Далії Іцик зі словами: «Я ладен заприсягнутися, що коли-небудь ви сидітимете в цьому кріслі, але поки що статут забороняє депутатам кнесету сидіти в міністерських кріслах»...

За матеріалами ізраїльської преси.

Вістки з діаспори

ЗНАЙОМИМОСЯ З ДОПОМОГОЮ ФІЛЬМІВ

Дні українських фільмів відбулися нещодавно в Словацькій Республіці. Організаторами цієї культурної акції вже вдруге стали Союз русинів-українців та товариство «Україна» з Києва. Як і минулого року, цьогорічні Дні українських фільмів викликали жвавий інтерес місцевого населення. Глядачі словацьких міст Орябина, Стащина та Пряшева познайомилися із стрічками режисера Миколи Мащенка «Вінчання зі смертю» та «Все перемагає любов». Демонструвалися також кілька документальних фільмів про Україну.

УКРАЇНОЗНАВСТВО В ІЛЛІНОЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Одинадцята річна конференція Української науково-дослідної програми відбулася в Іллінойському університеті (США). Крім західних вчених, у ній взяли участь вісімнадцять доповідачів з Києва, Львова, Харкова, Запоріжжя. Наступну конференцію згаданої програми планується присвятити сучасному станові й перспективам освіти в Україні. На неї керівництво Української науково-дослідної програми має намір запросити доповідачів з Миколаєва, Чернігова, Луганська, Одеси і Санкт-Петербурга.

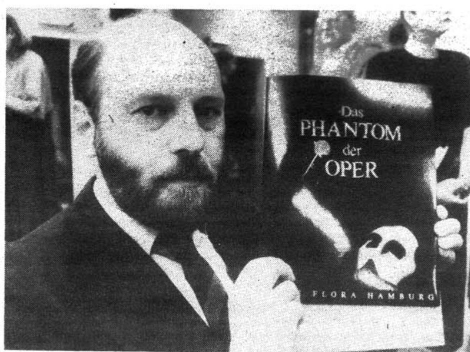
ТОВАРИСТВО УКРАЇНЦІВ-РУСИНІВ

Культурне товариство українців-русинів засноване нещодавно в Угорщині. Його члени вже організували в Будапешті відзначення роковин Тараса Шевченка.

В урочистостях брали участь посол України в Угорщині М. Ткач, гості з Ужгорода, Києва, Мюнхена, а також з сусідньої Румунії.

ЗВУЧИТЬ «МАКОВИЦЬКА СТРУНА»

Стародавній Бардіїв (Словаччина) знову привернув до себе увагу широкого загалу шанувальників української народної пісні традиційним — вже двадцятим фестивалем під ліричною назвою «Маковицька струна». Як і всі попередні подібні огляди, він залучив чимало молодих учасників. Звучало багато досі не відомих пісень, які стали приємною несподіванкою для багатотисячної публіки.

Музика

Фрідріха Курца добре знають у Німеччині. Передовсім через те, що він з великим успіхом представив на кількох німецьких сценах мюзикли відомого британського композитора Ендрю Ллойда Уеббера. Тепер Фрідріх Курц працює над новим шоу-проектом. Він хоче зробити музикальну постановку про життя «зірки» світового кінематографа Марлен Дітріх.

Фото ДПА.

Часи і звичаї

Підприємці в біляготельному сервісі

У готелях крайового центру постійно мешкають «без жодних на те підстав» 30 молодих представниць відомої з найдавніших часів професії. Ще більше таких жінок виявлено в готелях курортних міст Ставропілля: П'ятигорську, Кисловодську, Єсентуках, Железноводську.

Це встановили учасники рейду, проведеного недавно на Ставропіллі працівниками місцевих адміністрацій, правоохоронних органів і податкової інспекції, які перевіряли виконання Указу Президента Російської Федерації «Про свободу торгівлі». Як відзначається в підготовлених документах, виявлені в ході цього заходу «жінки-підприємниці» «прагнуть поліпшити своє матеріальне становище». Властям без особливих труднощів вдалося виселити «незаконних мешканців» з готельних корпусів. З куди складнішою проблемою зіштовхнулися співробітники податкової інспекції : вони ще не мають ні достатньої правової бази, ні практичного досвіду взаємовідносин з представницями такого роду «підприємницької» діяльності.

Микола СТЯЖКІН.

Ставрополь.

Україна і світ

Чи потрібне культурне представництво в Аргентині

Тетяна Лисенко, молодий викладач української філології Київського університету, була одним із перших повпредів України на аргентинській землі. В 1991 році разом з дітьми Чорнобиля вона перебувала там на запрошення Президента К. Менема. Після знайомства зі Срібною Країною дійшла висновку, що Україна дуже багато втрачає, зволікаючи з відкриттям в Латинській Америці, де живе сильна і впливова українська громада, посольств, консульств, культурних представництв. Т. Лисенко розробила конкретну програму культурних відносин України та Аргентини, підтриману офіційним Буенос-Айресом та аргентинськими українцями, і має намір втілювати її тепер в життя.

Ця програма намітилася під час мого перебування в Аргентині і вже обговорювалася в ході контактів з Президентом Аргентини К. Менемом, радником Президента з гуманітарних питань Ільдою Мабель Корфієлд та представниками тамтешніх українських товариств, релігійних громад, молодіжних організацій різних напрямів та політичних поглядів.

На мою пропозицію створити на основі посольства України в Аргентині культурне представництво схвально відгукнулися також віце-прем'єр М. Жулинський та голова Комісії у закордонних справах при Верховній Раді України Д. Павличко.

Сьогодні культурні представництва наших дипломатичних структур можуть стати найактивнішою і найдієвішою формою співробітництва. Роль діаспори тут незаперечна. Саме вона може допомогти нам входженню у світ. Маємо всі можливості для розбудови діаспорної України. І сьогодні не можна допустити, щоб їхня матеріальна жертовна допомога, яка почасти використовується не за призначенням, потрапляла в нечисті руки.

Думаю, доцільно сформувати таку самоокупну, якісно нову структуру, яка б займалася культурницькою діяльністю на прибутки від реалізації бізнесових проектів. Наприклад, інститут української культури, створений на базі посольства. Центр цей, як самостійна структура, має координувати діяльність бізнесових структур як аргентинських, так і українських. Звичайно, тут потрібні нової генерації фахівці, готові психологічно налагоджувати цивілізовані контакти, спроможні вкладати свої прибутки в те, що завтра помножить їх у десятки і сотні разів.

Створюючи в Аргентині такий міждержавний центр різностороннього співробітництва, маємо самі залучити бізнесменів обох країн до реалізації культурницької програми. Частково ця робота вже розпочалася. Маємо реальне підгрунтя для цієї справи — є її прихильники серед впливових бізнесових кіл Аргентини і в державних структурах України. Важливо встановити прямі, без посередників, взаємовигідні контакти між цим центром і комерційними та некомерційними організаціями (фондами, університетами, міжнародним Ротарі-клубом, маркетинговими агентствами тощо).

Така інституція могла б створити в Україні і за її межами культурні, навчально-просвітницькі та комерційні філії для організації підготовки та перепідготовки спеціалістів у царині бізнесу, менеджменту, маркетингу та реклами. За таких умов співпраці налагоджуватиметься механізм упровадження національної концепції освіти, культурного обміну, міжнародного бізнесу, туризму тощо. До речі, в майбутньому туризм, розвинений зусиллями цього центру, міг би приносити неабиякі прибутки Україні.

Якщо цей механізм співпраці налагодиться, то реальним стане здійснення програми гуманітарних зв'язків між Україною та Аргентиною. А в майбутньому за подібною схемою — з багатьма країнами латиноамериканського континенту.

Тетяна ЛИСЕНКО, кандидат філологічних наук, викладач Київського університету імені Т. Шевченка.

Освіта

29 березня у Київському університеті — день філолога. Гостями філологічного факультету стануть колишні випускники і майбутні абітурієнти. Широко відкриються двері перед представниками громадськості, трудових колективів, бізнесменами. Інтерес до філологічного факультету закономірний, адже це один із сторожових вогнищ нашого духу, тут гартуються майбутні викладачі української мови і літератури, спеціалісти з класичної філології, сходознавства, фольклористи, вчені, ті, які покликані виконувати Закон України про мови.

Напередодні ми зустрілися з доктором філологічних наук, деканом філологічного факультету, членом Спілки письменників Михайлом Наєнком. До цього далеко неповного списку регалій Михайла Кузьмича годилося додати ще одну: Кембріджським біографічним центром він був удостоєний звання «Людина року». Отже, минуле і сьогодення філфаку.

СПОЧАТКУ БУЛО СЛОВО

— Михайле Кузьмичу, ваша доля протягом тридцяти років пов'язана з філологічним факультетом столичного університету. Спрок немалий. За цей час через ваш освітній і науковий осередок пронеслися вітри, урагани, шквали. Знав він і період повного штилю, омертвіння. Так коли ваш факультет вам подобався?

— Звичайно ж, у шістдесяті роки. Тоді в університеті й з'явилися дорослі діти, які пройшли армію, виробництво. Це були розвинуті шукачі істини, вони багато знали і багато чим цікавились. До того ж мали практичне уявлення про світ і про своє місце в ньому. Саме тоді почався рух в літературі шістдесятництва. Молоді письменники протестували проти догматизму, заідеологізованості. Своїми творами Іван Драч, Микола Вінграновський, Володимир Дрозд, а ще раніше Дмитро Павличко, Ліна Костенко буквально зламали художні стереотипи, існуючі в літературі. Свіжий вітер увірвався в студентські аудиторії, і викладачам було тоді дуже непросто, адже почути найсвіжіше, найновіше слово прагнули саме тут, в студентських аудиторіях, на студентських зібраннях. У пам'яті бурхливі гострі літературні вечори, дискусії, які будили думку, гартували громадянську мужність. Та все ж наукова підготовка у сучасного студентства і сучасних викладачів з відомих причин значно вища. Тоді не було доступу до багатьох джерел, до основних літературознавчих праць, таких як «Історія української літератури» Михайла Грушевського, праць Сергія Єфремова, Михайла Возняка, Дмитра Чижевського. Імена Филиповича і Зерова були для мого покоління абсолютно невідомі. А саме ці учені розробляли фундаментальні, базові проблеми українського літературознавства. На жаль... На жаль... Трагедія української науки пов'язана з трагедією народу.

Наведу тільки такі цифри: протягом двадцятих—тридцятих років було репресовано 103 літературознавці, до 1937 року ще понад 70 українських вчених просто замовкло, доля їх невідома. 25 — емігрувало за кордон. У так званому радянському літературознавстві залишилося працювати лише 15. І знали ми в шістдесятих роках тільки цих 15. Серед них були і талановиті люди, такі як Олександр Білецький, брати Маслови, Дорошкевич, Назаревський. Але вони були змушені пристосовуватись до нових умов і свого слова в класичній філології не сказали. І не могли сказати.

Те ж саме можна сказати і про мовознавців. Репресії. Розстріли. Тюрми. Значно вільніше наука про мову розвивалася за кордоном. Згадаймо Юрія Шевельова (Шереха) — видатного українського ученого, який займався фундаментальними дослідженнями в теорії і історії літератури та мови. Але зарубіжна україністика для нас була тоді закрита. Надовго.

— Сьогоднішній студент уже з першого курсу має доступ до всіх цих праць?

— Має то він має. Але деякі книги в університетській бібліотеці є тільки в одному примірнику. Хоча треба зазначити, що сьогоднішні студенти мають абсолютно іншу підготовку. Інтелектуально вони краще підготовлені до сприйняття вищої науки, яку дає університет.

— Михайле Кузьмичу, а коли вам філологічний факультет найбільше не подобався?

— У великому занедбанні був факультет перед війною. Багатьох викладачів тоді розстріляли або вислали. Заарештовували прямо на лекціях. Страшні часи пережив факультет у 1949—1951 роках, коли пройшла нова жахлива хвиля арештів. Мені довелося в шістдесятих роках учитися з тими, які повернулися за студентську лаву з тюрем і концтаборів. Вища наука довго була за гратами, за колючим дротом. Викладачі боялися висловлювати свою думку, боялися учити. Що може бути трагічнішим і страшнішим?

— А потім, Михайле Кузьмичу? Уже в сімдесяті?

— О, тоді наш факультет був одним з найреакційніших в університеті. Тут був штаб боротьби з дисидентством. Чимало студентів було виключено і посаджено за грати. Викладачі були втягнуті у репресивну політику, шукали «відьом» серед студентства і в своєму середовищі. Смілива наукова думка ледве жевріла під чорними хвилями так званої контрпропаганди. Боротьба з українським буржуазним націоналізмом, боротьба з буржуазною наукою — все це вносилося в студентські аудиторії і вихолощувало мозок. Найбільша нагінка була саме на українську філологію, тому на факультет ринули люди, які особливо відзначилися у «полюванні на відьом», а з ними — ціла черга так званих «позвоночників» — сватів, братів, тіток, дядів. Ми ще довго будемо виходити з цього становища, адже маємо справу з живими людьми, та й спробуйте зачепити «дядю», обвішаного науковими регаліями та посадами — лиха не оберешся.

— Але ж студент сьогодні став зовсім іншим. Ви самі це відзначали. Він може просто не піти на лекції до бездарного викладача.

— Він, на жаль, може не піти на лекції й до талановитого, знаючого професіонала. Це одна з болючих наших проблем. Демократію багато хто розуміє як вседозволеність, а за наукову дисципліну, одержимість у роботі.

— Про яку долю ви мрієте для своїх вихованців?

— Серед них бачу той потенціал — духовний і інтелектуальний, який дає мені можливість з надією дивитися у день завтрашній. Минулого року я мав співбесіди з багатьма абітурієнтами. Вчорашні школярі напам'ять читали великі шматки з Драй-Хмари, Зерова, з сльозами на очах розповідали про долю репресованої української науки і літератури. Ми ведемо ліцеї і гімназіальні курси по всій Україні. І наші спостереження тішать: на Полтавщині, Черкащині, Закарпатті, тобто в нашій рідній глибинці зріє дуже цікава молодь. Ми набрали симпатичних мислячих дітей з Закарпатської, Одеської, Житомирської областей, до філології університету тягнеться вся Україна. Ми йдемо навіть на те, щоб змістити вступні екзамени. У нас вони почнуться 5 липня, в той час, коли всюди — 15. Ми маємо змогу перевірити дітей, які справді хочуть вчитися в Києві. Ще не затверджена остаточна цифра, але приблизно ми наберемо двісті студентів, для яких відкриємо нові спеціалізації з фольклористики, класичної філології. Створено нові кафедри української мови і історії української мови. Смішно, але наша україномовна кафедра після революції існувала лише в одній. Отож, мріємо про розбудову. Взяти хоча б такий аспект — українська мова і література в контексті світовому. Для вивчення цієї проблеми створено кафедру сходознавства. Нам поки що складно з спеціалістами, але ми їх шукаємо і знаходимо. Є в нас і кафедра, яка займається викладанням української мови для всіх факультетів університету, для тих, хто не вивчав української мови. Це наш внесок у виконання Закону про мови. За наказом ректора протягом двох років все викладання в університеті повинно перейти на державну мову. Для цього треба переучити викладацький корпус, шліфувати наукову термінологію. А майбутнє моїх студентів? Я багато про це думаю і мрію, звичайно ж, не про те, що стануть вони президентами чи політиками. Хай просто будуть хорошими людьми, справжніми громадянами незалежної України.

— Михайле Кузьмичу, а вам не хочеться поскаржитись на труднощі?

— Ні, мені хочеться посваритися. Таке враження, що наша незалежна держава нібито відвернулася від кадрів, які ми виховуємо. Ми вже другий рік не маємо серйозних заявок з приводу направлень на роботу. Значною мірою це зумовлено труднощами росту нашого Міністерства освіти, яке утворилося шляхом злиття двох колишніх міністерських структур. Але це не вся правда, а точніше — зовсім неправда. Річ у тім, що наука, культура, освіта і надалі фінансується за залишковим принципом. Низькі стипендії, низька платня у наших викладачів — це тільки вершина айсберга. Розвиток української науки — це нові школи, ліцеї, підготовка і видання книг, підручників, фінансування досліджень, пов'язаних із нашою історією, це розвиток фундаментальних досліджень. Українське мовознавство, літературознавство не повинні бути пасинками у держави. Це речі надто важливі, бо впливають на духовний і естетичний розвиток майбутніх поколінь.

Розмову вела Наталя ДЗЮБЕНКО.

На знімках: Михайло Наєнко (фото вгорі); відмінники навчання, другокурсники Юлія Седик і Мирослава Щербатюк; завідуючий лабораторією фольклорографії і етнографії Леонід Шурко з студентами Андрієм Стронніковим, Наталією Цимбалюк і Тетяною Саган; в навчальній лабораторії шевченкознавства.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Михайло ЖВАНЕЦЬКИЙ: «СВОБОДУ СТРОИТЬ НЕ НАДО — ОНА РАСТЕТ САМА»

Особливість сприйняття Михайла Жванецького ще й в тому, що його потрібно слухати, навіть коли читаєш відповіді на запитання інтерв'ю. Це й пропонується вам, шановні читачі. Після аншлагових виступів у Києві 7—8 березня Михайло Жванецький подобрішав і дав згоду на зустріч з журналістами. Отже, Жванецький — цілком серйозно про себе і політику.

— Михайло Михайловичу, останнім часом у вашій творчості посилилися мотиви еміграції. Часто стали повторювати також, що ви — єврей. Що сталося? Єврей — це, на ваш погляд, національність, професія, покликання, божий дар, стан душі чи ще щось?

— Так, я багато кажу про це, тому що часто зустрічаюся з цими проблемами, з долями цих людей, до яких теж належу. До того ж я не знав, що до них належу, поки мені про це не сказали. Єврей — це та людина, яка взнає про це, коли їй говорять з боку. Їй сказали один раз ласкаво, вдруге — грубо, втретє — просто кулаком, і вона зрозуміла, що вона — єврей. Після того, як вона це зрозуміла, починається ось це складне життя єврейського населення: кочування, зміна місць, пошуки тих, де не б'ють, де можна влаштуватися, де краще жити і вижити. Я кажу про це, тому що мене запрошують у місця скупчень наших хлопців, тарганчиків. І я туди потрапляю, тому мені знайоме їх життя і тому зараз наважився вперше щиро підвести підсумки і просто розповісти нашим слухачам, що жити практично ніде. На досвіді тих же євреїв. Я вважаю, що в сфері страждань за євреями відразу йдуть усі інші народи.

— Ваш колега Роман Карцев у фільмі «Небеса обетованные» вустами свого героя сказав: «Жидов всех перебили, а Россию не спасли». Ви згодні з цим?

— Я не можу відповідати за те, що сказав Карцев не своїми словами у фільмі Рязанова. Я можу відповідати лише за те, що написав сам.

— А по суті згодні?

— Звичайно. Це ж природно. Будь-який націоналізм — річ обмежена і, найстрашніше, річ без гумору. Дивишся на «истинного патриота» — це людина — абсолютно без гумору. Це людина, у якої, можливо, є 30—40 відсотків здорового глузду і зовсім немає гумору. З чого це починається? Кажуть: «Це наше. Україна — для українців, Росія — для росіян, Естонія — для естонців». «Ага, а ми ж куди?» — питають ті, хто ненароком опинився поруч. Вони відразу перетворюються на емігрантів, на деруннів, на істериків, на хворих. Адже вони дуже важко переживають: «Ну, як же це, я опинився не в себе вдома?» А йому відповідають: «Так, ти не в себе вдома». «А де ж маю бути?» — і починається звичайна трагедія. Тому, звичайно, якщо виганяти євреїв, то нічого не відбудеться. Адже скільки їх вже виїхало, а життя кращим не стало. Здавалося б, мало ставати все краще з кожним євреєм, що виїхав: один поїхав — краще, два поїхало — ще краще, останній поїхав — ну, нарешті! А з огляду на те, що не відбувається, постають нові запитання? Очевидно, тоді потрібно брати чеченців, потім ще когось. Там далі багато хто на черзі стоїть...

— Ви досить часто буваєте в Києві. Чому? Вас тут добре приймають, тут вдячна публіка чи Київ дорогий як пам'ять?

— Тут дуже добре приймають і дуже гарна публіка. Це однозначно: я дуже люблю київську публіку — Одеса і Київ знаходяться в цьому на одному рівні, до того ж Одеса зараз більше деградувала, а київська публіка збереглася. Заради публіки я сюди й приїжджаю. Тому що до київського начальства я і зараз ставлюся з підозрою, я не вірю, що вони усі тепер змінилися чи щось змінили. А раніше Київ для нас був Берліном, тобто для мене це було місто страшне. Страшне: ногою сюди стати, почути їхні зауваження, звідати погоню, яку організував Київ, — цього я не міг. Потроху нині, слава Богу, все налагоджується, вони не з'являються, я не знаю, де вони тепер, та вони мені й не потрібні і, взагалі, я їх пробачив. Виходить так: я — якого вони ганяли — їх пробачив, а потім, може, і вони мене пробачили. Чи пробачать...

— А ви робили спроби писати українською мовою?

— Я намагався, вона у мене постійно присутня і викликає сміх у залі. Тому я нею часто користуюся, володію. Я починав з неї, коли працював в Одеському порту і підробляв тим, що писав сценарії до різних свят. Якось щось було у нас в Одесі на стадіоні, мене запросили, я написав, більше не запрошували: мабуть, навіть в урочистий момент щось проскакувало. Це вже від мене не залежить: я у гонитві за гарним словом можу зрадити рідну комуністичну партію.

— Як ви вважаєте, що буде з кінофестивалем «Золотий дюк» в Одесі, одним з організаторів якого ви були?

— Організатором був Слава Говорухін, організовувала Одеська кіностудія. Непогана була ідея, але, як на мене, вона занадто оволоділа усім нашим кіно. Ця ідея була гарною усім, коли, як здалося Говорухіну, на перший п лан виходило елітне кіно, фільми складні для розуміння: мовляв, Сакуров розчавив усіх інших. Ось тоді Говорухін і вирішив провести в Одесі фестиваль фільмів просто популярних. А зараз, я думаю, ми живемо у той момент, коли саме ці фільми взяли гору, а Сакурова вже ніде не видно і усі вже скучили за ним. Отже, «Золотого дюка» нема, Слава Говорухін з Одеси поїхав, живе в Москві, зняв «Россию, которую мы потеряли». До речі, фільм мені подобається, досить міцний, хоча я і не приймаю деякі його моменти, в основному коментарі Говорухіна, не розумію. Але це не важно, важно те, що Говорухін робить. А фестиваль в Одесі без нього затих. І не буде більше «Золотого дюка» в Одесі, тому що для нього потрібен Говорухін, його могутній організаторський талант. А ще потрібен той час, коли всі прагнули сказати декілька власних слів, коли лише відчинилися усі вікна і двері.

— А вітчизняне кіно не загине?

— Ну, звичайно, не загине, ні російське, ні українське. Ніде воно не дінеться, тому що не може загинути мистецтво. Не театр, не кіно, не література. Нічого не загине: не сільське господарство, не робітничий клас. І повітря буде, і море буде. Це — як Чорне море, воно буде завжди. Більш отруєне, менш отруєне, але буде завжди.

— То, можливо, не потрібно так завзято все рятувати?

— Звичайно, не потрібно нічого рятувати, не треба метушитися. Воно само. Не треба нічого рятувати. Свободу будувати не потрібно — вона зростає сама. Справа розумних людей — лише поставити перепони з законів, з правил проведення. Як скрізь у світі, так і у нас буде, сподіваюся. А все росте саме. Без паніки : воно — як рис на заболоченій місцевості: з'являються прекрасні плоди. І будуть прекрасні плоди в цій країні, хоча хоча тут місцевість дещо заболочена, чого я зараз найбільше побоююся злочинності. Очевидно, лише тепер я і всі ми відчули, що загроза виходить від наших братів за розумом — від злочинців.

— Ви багато їздите просторами колишнього СРСР. Де більш за все люди зберегли почуття гумору?

— Почуття гумору, я вважаю, воно з'являється чи пропадає. Ось воно у нас пропало на деякий час, коли була перемога над путчистами. Пропало почуття гумору, з'явилася ейфорія. У мене — теж пропало, я повністю заскочив у кризу, не міг нічого писати. Була ейфорія: перемога, потрібно підтримати друзів, друзі отримали владу, збудували собі кабінети, як писав Окуджава, усі кращі люди зайняли високі пости, дійсно всі колишні дисиденти. Тепер ейфорія минула, і знову з'явилося почуття гумору.

— Якось по телевізору пролунали слова, що дуже нагадували Жванецького, про те, що, мовляв, у цьому кабінеті Бог точно влучив людиною в крісло. Якщо це ваші слова, то відносно кого з теперішніх політиків ви могли б їх повторити?

— Це мої слова з привітання директору Будинку акторів Ескіну Олександру Васильовичу, виголошені були ще в семидесяті роки з натяком, очевидно, на Брежнєва. Цей текст було відправлено до КДБ, причому я довго не знав, що радисти акуратно відправляють наші тексти до КДБ.Саме радисти, люди з мікрофонами. І коли мене викликали не до КДБ, а до Спілки письменників, я отримав повний в перепльоті текст на такому гарному папері, якого у мене ніколи не було. І так чудово віддруковано...

А стосовно політиків можу сказати: я вважаю, що Борис Ельцин, мабуть, Назарбаєв, у своєму кріслі, Гайдар був на своєму місці. Очевидно, ще можна перераховувати, але це те, що відразу впадає в око. Гадаю, що щось таке є в Єльцині, що ось і тепер: вже кількох він зрадив, скільки друзів він здав, а ми всеодно нині знову підемо за ним. Ми підемо за ним, тому що бачили його в біді, різних ситуаціях. Можливо ми так виховані, я так вихований: не відразу зраджувати друзів, у яких щось таке є, нутро якесь міцне. І давайте на цьому поки зупинимося.

— А вам подобаються справи в Україні і в Росії?

— Ні. Можу сказати: ні, не подобаються. Мені не подобається введення купонів, не подобається те, що, як на мене, взагалі немає економічної політики, не подобається торгівля з Росією і лайка з-за військово-морського флоту. До чого тут флот? Що за спроби швидко поділитися? Адже головне в тому, що люди, ось ми з вами страждаємо. Заради кого все це робиться, якщо страждають люди. Якби мені пояснили: мовляв, ми це зробимо, і вмить життя стане краще, я б зрозумів. Ну, добре, флот: поділили — не поділили. А через купони теж страждають люди, з-за того, що не можуть нікуди вилетіти, з-за того,що моя любима Одеса віддаляється від всієї країни. Що діється? Чому не можна літати літаками? Винні, мабуть, обидві сторони, в тому числі і Росія, коли вона нині перекриває газ, але справи в Україні мені не подобаються, тому що я не бачу програми, не бачу чіткості. Крім того, я дуже люблю, коли люди говорять правду, і я дуже боюся, що на Україні брехня може займати все більше і більше місця.

Але я все ж таки сподіваюся, що здоровий глузд перемагатиме, і ми поки не будемо так розділятися. Тому що, не створивши нічого нового, поки не треба. Що буде, я не знаю, а що було — було й багато поганого, й багато доброго, і не можна все руйнувати. Особливо внизу, у стосунках між людьми не треба по живому. Коханців роз'єднувати силою не можна, і нічим їм не перешкодиш, що ви, мовляв, не повинні зустрічатися один з одним. Я дуже боюся, що в Україні можуть ще бути утиски людей, що голосно говорять. Не російськомовних, а тих, хто говорить на повний голос. Якщо економіка і далі буде летіти в прірву, то обов'язково почнуть закривати роти, про це не можна буде говорити.

— Відомо, що Едуард Гурвіц досяг в Києві підписання документів про створення в Одесі вільної зони. Це що, новий одеський жарт — зона і вільна?

— Усе це основано на досвіді порто-франко, який у минулому столітті приніс Одесі процвітання. Ми і сьогодні (а я половину часу живу в Одесі) сподіваємося на це, адже тут вступають в силу суто людські почуття. «А чому вони повинні жити краще за нас?» — говорять, наприклад, в Києві. Обгрунтовано говорять: не повинні вони жити краще за нас. Усі розуміють: так, не повинні. Ми з цим згодні, будемо жити, як усі, нехай так...

— А вам пропонували коли-небудь вступити до комуністичної партії?

— Та ні, що ви. Вони бігли від мене, як від вогню. Хто коли міг мені запропонувати, що ви? Жодної людини не було.

— А співробітничати з КДБ?

— Пропонували, в інституті. Десь в 1956 році мене викликав до себе двірник, уявляєте: двірник тоді міг викликати до себе. Тому усім, хто сьогодні бажає повернення радянської влади, я раджу пригадати: двірник міг викликати до себе. Отже, пішов я до двірника. У нього сидів чоловік у формі, який і запропонував писати, декілька разів на рік подавати якісь звіти. Я гарячково викручувався і відмовився.

Друга спроба була, коли Міша Баришніков залишився в Канаді. Тоді по-крупному викликали. Але історія цікава, смішна. Про те, що Міша залишився, я почув по Бі-Бі-Сі. Через півгодини — дзвінок, очевидно, вони теж радіо слухали. Мовляв, це говорить капітан такий-то з КДБ. А я був не сам, що мене й врятувало. Я був хоробрим, як ніколи, тому що був не сам. Це було щастя. Він мені каже: «Можемо ми зараз до вас приїхати?» Я кажу: «Ні!» Тому що був не сам — ось вам джерело хоробрості. Він запинувся: «Як?» Я кажу: «Ні!» Він запитує: «А коли?» Я відповідаю: «Завтра». Він каже: «Нам було б зручніше сьогодні». Я кажу: «Ні!»

Господи, я до сих пір холону, я міг так відповідати лише в дуже певному стані.

Вони призначили мені зустріч на третю годину дня завтра. Я був переконаний, що це за мною і це мій останній день на волі. Вони приїхали о третій годині, і єдине, що мене підбадьорило, — він піднявся до мене, високий міцний парубок, років тридцяти, русявий, все, як слід. У нього було все, як належить, у мене — все, як не належить. Він показав посвідчення, щоб я переконався, і сказав: «Я вам раджу взяти парасольку, тому що на зворотній дорозі може бути дощ, а ми не зможемо привезти вам назад». Коли він сказав про зворотній шлях, це мене відразу підбадьорило. Я хотів його просто розцілувати за те, що вони не можуть мене привезти назад, що я можу сам прийти.

Ось тоді був великий допит, справжній, про все. Просили написати Баришникову листа. Я відмовився. А будинок КДБ в Ленінграді на Литейному проспекті величезний. Я вийшов звідти і мене найбільше вразило: там запльовані приміщення, стерті східці, затоптана в пилюці підлога, мільйони ніг, продавлені крісла і дивани. Ось що таке КДБ, мільйони людей пройшли.

— А вас, в цілому, в КДБ часто викликали?

— Ні. Ось в Союз письменників викликали, але це й був КДБ, а допити було два. А так зі мною розмовляли в основному в СП, в управлінні культури, але це не те. Я буду прикрашати своє становище — не був я ніяким героєм. Вони вважали мене гумористом, сатириком закаканим таким. Зі мною можна було просто розмовляти, в лазню запросити. Вони знали, що хтось з керівництва мене слухає, що їм мої записи підсовують. Вони так вважали: ну, якщо публіка сміється — не страшно, лише б там не було ридань, не викликало такого дикого протесту. Очевидно, вважали: ну хохмач, ну блазень, нехай він шуткує. А я лише й рятувався цією скоромовкою, якоюсь алегоричністю, я ж не кричав «До зброї, громадяни!», як і нині не репетую: «Давай, Русь, до сокири!» Тому що я знаю, що таке Русь, що таке сокира і хто візьме її до рук і, головне, кого нею порубають...

— Михайло Михайловичу, кажуть, що ваш гумор за кордоном не розуміють, мовляв, вже не смішно?

— Чому «вже не смішно»? Там — просто не смішно. Там зовсім інший гумор, до речі, високопрофесійний. Я бачив по телевізору, не розумів ні слова, як один чоловік, літній, з косичкою, у залі на десять тисяч чоловік годину виступав, а люди вмирали від сміху, щоб він не казав. Якщо такий зал вмирає від сміху, я поважаю, це високопрофесійно. Мій гумор просто не розуміють.

— Ваш улюблений сьогодні анекдот?

— Про лісника. Повідомлення: 16 числа якогось місяця партизани захопили ліс. 17 числа каратели вибили партизан з лісу. 19 числа партизани знову захопили ліс, а 20 числа прийшов лісник і розігнав усіх до бісової матері

Записав
Володимир СКАЧКО,
оглядач «Голосу України».

« МЫ РОЖДЕНЫ, ЧТОБ СКАЗКУ СДЕЛАТЬ БЫЛЬЮ...»

**ПЕРВЫЙ
В УКРАИНЕ
ЧАСТНЫЙ**

«ПРАВЭКС»—БАНК

Тел. 224-14-98; 224-42-17; 224-55-81
Факс: (044) 224-43-20
Телекс: 631210 ALINA SV

«МЫ ИСКРЕННЕ ЛЮБИМ СВОИХ КЛИЕНТОВ!»

Председатель Совета Банка Л.М.Черновецкий

Жарт номера

Прикмета: якщо гірше вже не може бути, то це — на краще.

Герман КОЛОБОВ.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Історична бувальщина

БУДА ДЛЯ СТАЛІНА

Пес був не породистий, але файний. Видко, хтось у його родині знюхався з вівчаркою і залишив у спадок міцні ноги, довгу, чорну морду і вуха німецької породи. Масть мав чорну з жовтими підпалинами на боках і на череві.

Його газда Юрко мав насмішкувату вдачу й охоту до всякого вигадництва. Передплачував газету «Народний вісник» і журнал «Комар». Ходив до читальні і, як казали, «бавивси політи», але не дуже, входив також до організації «Жорна». Брав участь у фестинах, трохи співав, любив декламувати Шевченка і Франка.

Але тут мова про пса. Юрко мав оригінальний склад розуму і йому не до шмиги були такі песячі клички як Дружок, Брисько чи Рябко. Баглося чогось неподібного.

Що йому в голову встрілило, ніхто то не знав, але назвав свого напіввівчура ... Сталіним. Добре, що не Пілсудським. У селі люди знали про великого вождя радянської держави слабо і їм Сталін той був десь... Над ними влади він, слава Богу, не мав. Влада була в гміні, а там висів образ польського вождя.

З ним ніяк був не згоден Юзьо Кузь. Він взагалі був симпатиком більшовицької партії, але в члени її не вступав і до великої політики носа сильно не пхав. Так собі, поверхово — біг пес через овес. Йому дуже подобались ті байки, котрі оповідали деякі члени більшовицької партії. Вони розказували за майбутнє життя за комуни:

— Йой, та ви знаєте, яке то життє буде за комуни. Ви собі не гадайте, то буде райське життє. Сидиш собі в холодку, а трактор сам поле, оре. Сидиш собі в холодку, а тобі всьо готове є, лиш простягни руку.

— І коли то буде, Юзю?

— А зразу, най лиш совіти сюди прийдут. І готово. Будеш видіти.

— Ага, а скажи, чо тоді наші люди, вкраїнці, вмирают на Великій Україні, раз там така доброта при совітах? Скажи!

— А хто вмирав, що мелеш до дідька! Слухаєте тих попів по церквах, що вам брешут про якийсь там голод. Я не вірю.

Не вірив і край. І гнівався на Юрка за то, що той ганьбив м'я Сталіна своїм дурним псом. І не знати, що йому в тому розходилось: чи так правдиво увірував у «батька» Сталіна, чи то, що сам називався Йосипом.

— Чекай, чекай, дурнику, прийдут наші браття з тої сторони, вони тобі покажут Сталіна. Вилізе він тобі боком.

Вже тоді і Юрко трохи сердився:

— Ти, Юзю, прикуси трохи свій дурний язик, бо, бігме, піду до гміни та скажу, що ти такий великий в нас комунар.

Поки цих два сусіди-політикани отак пересварювались, Сталін і Гітлер стали великими приятелями і являли приклад, як мають жити добрі сусіди.

Якось Юрко вийшов зранку надвір. Поставав гарний літній день. І це тішило Юрка, бо він мав гадку їхати до Станіслава (нині — Івано-Франківськ), аби продати готові черевики, які вчора вночі закінчив.

Але тієї днини Юрко нікуди не поїхав. Не мав настрою. Та й було чого: коло буди нерухомо простягнувся Сталін і не кидався на голос газди. Просто він не дихав.

Юрко дійшов висновку, що раз пес не старий, то не міг добровільно здохнути, тим більше, що вчора мав життєрадісний вигляд.

— Якась зараза отруїла нашого Сталіна, — сказав жінці.

— А Бог би йому заплатив! Кому він стояв на заваді?

— Ти видиш, стояв. Здогадуюсь, чия то робота, але за руку не зловив.

— То мерза якась, аби він добра не мав та не мав.

— А знаєш, Параско, що значить СССР. Не знаєш? Смерть Сталіна спасе Росію.

Тим часом по селу пішла гуляти звістка. Одні казали «Сталін здох», другі «Сталін умер». Перші думали про пса, а другі за свого майбутнього вождя, котрий в цей час, попихкуючи люлькою, поглядав на карту, де була намальована Галичина. Останнім часом Йосиф Ш (бо І був Франц-Йосиф, Йосиф П-Пілсудський) страшно запереживав за рідний український нарід, який стогнав під польським чоботом. Не сумнівався, що під його чоботом стогнати буде легше.

Вже у вересні чоботи сталінських солдатів благословляли братню землю за Збручем.

А через кілька місяців Юрка замели з рідного дому. За які гріхи, ніхто не знав. Догадувався Юрко, що це виліз йому боком пес Сталін. Хто «заклав» його, можна було докумекати, але не спіймав за руку — не кажи «злодій». Тим паче, що Юзьо проліз уже в дрібні радянські урядовці, щоб ревно будувати нову соціалістичну державу.

Василь БАБІЙ.

Івано-Франківська область.

ДИКТАТУРА ДИРЕКТУРИ?

Монологи

А які ж були часи!

Рвалися економічні зв'язки, зменшувалися обсяги виробництва, скорочувався робочий тиждень...

Росла зарплата. До шестизначних чисел. Правда, не у всіх. У меншості. Переважаючої. Що зробиш — директори...

Ви не тримали в руках шестизначних чисел? Поясню. 99999 — це ще п'ятизначне число. Потім ідуть шестизначні. Довгий ряд. А в нього ще плюс МП. Тобто мале підприємство. Майже непомітне. Можна сказати, мікропідприємство. Хоча — макрозарплата! Або навпаки. Макрозарплата, хоча — мікропідприємство. А якщо оте «мікро» не одне? Та ще ви в кожному —керівник? Відчуваєте? Дух забиває?

Навкруги було тихо. Бо то був «кайф».

Нараз усе змінилося.

Директорський корпус захвилювався. Почулися вимоги. Подавай статут СНД, рубльову зону (зону!), єдиний простір, для всіх і для всього. Подавай з'їзд директорів з умовою, щоб на ньому були присутні Президент, Голова і Прем'єр. Бажано, під конвоєм, чи то пак, під охороною.

Декотрі ставлять ультиматум:

— Якщо Президент не змінить своєї політичної платформи, то...

Але ж відомо, що президентська платформа — розбудова незалежної держави. Виходить, директори міняють курс? Диктатура директури?

Що ж сталося?

Все просто, панове.

Зарплату заморозили? Так. МП закрили? Так. Що ж це таке?! Так же можна сповзти до п'ятизначних чисел.

— Пролетаріатові нічого втрачати, окрім своєї зарплати, — сказали директори і зняли маски.

Чому б і ні? Момент підходящий. Схожий до блокади. Отже, міняй політику, Президенте. Коротко кажучи, ставай на коліна.

А Президент не хоче. Якось не личить Президентові стояти на колінах. Хоча бажаючих поставити — багато. І там, і тут. Мають досвід. Трьохсотлітній. З гаком.

Може, разом з Президентом створимо прецедент? Не станемо на коліна. Бо все тимчасове, все має ціну. А воля безцінна.

Якщо вона є.

Анатолій ДЯДЮН.

Розбудовче

ХА

Ха...
Хай!
Хай живе!
Хай живе
комунізм!
ХАЙ ЖИВЕ
КОМУНІЗМ!!!
Хай живе
комунізм!
Хай живе!
Хай?
Ха...
Хай!
Хай живе!
Хай живе
ринок!
ХАЙ ЖИВЕ
РИНОК!!!
Хай живе
ринок!
Хай живе!
Хай?
Ха...

Юрій БОЛЬШАК.

Фемінізми

- Якщо жінка з фігурою, на неї обов'язково вішають ярлик.
- Розумнішою від дружини може бути тільки коханка.
- Щастя жінки не в грошах, а в тому, на що їх можна витратити.
- Жіноча логіка: запропонував руку і серце — носи на руках.
- Непривабливих жінок не буває. Є лише такі, котрі не вміють користуватися косметикою.
- Мода народжується у Парижі, а помирає на наших швейних фабриках.
- Плакат у ЗАГСі: «Ти розписався добровольцем?»
- У присутності кількох жінок компліменти можна розкидати хіба що на тему погоди.

Володимир ПОЛІЩУК.

Кіровоград.

З колекції курінного

«Поруч з трудівниками різних галузей народного господарства на просторах України все частіше зустрічаються працівниці легкої промисловості».

(З доповіді).

«Діти з батьками дошкільного віку миються безплатно».

(Оголошення у лазні).

«Виставка квітів. Запрошуються квітниководи у горщиках і на зріз».

(Афіша біля палацу культури).

«Рентген працює з 9 до 17 год. з семирічного віку до глибокої старості».

(Об'ява у поліклініці).

«Просимо знищити бур'ян за магазином, оскільки у літній період там утворюється звалище і розмножуються мухи та п'яниці».

(Зі скарги).

«Захарченко К.Ф., знаходячись у нетверезому стані, випив, після чого спав на дорозі, порушуючи правила дорожнього руху».

(З доповідної).

Надіслав Михайло БІЛОКРИНИЦЬКИЙ.

Київська область.

Поради напередодні

ЯК ЗАПОБІГТИ РОЗИГРАШАМ

Перше квітня, як відомо, не позначене у жодному календарі знаменних дат. Але люди все одно чомусь вважають цей день святом гумору і сміху. Проте гумор і жарти бувають різними й здатні призвести до непередбачених наслідків, а то й до жертв. Чого вартий, наприклад, один лише натяк молодому батькові напередодні Першого квітня, що дитя на кума схоже.

Можливі й інші варіанти. Тому, щоб не стати Першого квітня жертвою розиграшу, потрібна особлива пильність. Зокрема, варто першим, щонайраніше прийти на роботу, що дасть змогу уникнути вже по дорозі до робочого місця розиграшів на кшталт: «у тебе спина біла», «зав'яжи шнурки», «о, а хлопці вчора говорили, що ти ногу зламав».

А ще краще напередодні Першого квітня взяти відрядження туди, де вас ніхто не знає й, відповідно, розігрувати не стане. Коли все-таки змушені будете провести цей день на звичному робочому місці, то все залежатиме від вашої власної інтуїції. Приміром, коли хтось повідомить, що вас терміново кличе шеф, не кидайтесь відразу до кабінету начальника. Можливо, що то звичайнісінький розиграш, і ви потрапите під гарячу руку завжди чимось невдоволеного керівника.

Коли ж у телефонній трубці почуєте добре знайомий чи взагалі невідомий голос, теж зосередьтеся, щоб не трапився казус. Так, торік до однієї досить солідної районної установи зателефонували Першого квітня з самого ранку буцім-то із обласного управління і наказали до кінця робочого дня дати повну інформацію, скільки у районі є... білих та чорних кролів. Геть увесь день всі співробітники збирали ту інформацію, котра, як ви вже певно здогадалися, взагалі нікому не була потрібна.

А ще краще на провокаційні телефонні дзвінки на кшталт: «це станція?», «це пологовий будинок?», «пожежна частина?», «Василю, коханий...» відразу чітко відповідайте: «Ні, це стоянка торпедних катерів». Повірте, по собі знаю, — допомагає. Бо на іншому кінці дроту одразу ж замислюються, а де це у вашому місті вона така є?

Не менш обережним із телефонними дзвінками треба бути вдома. Одразу пригадується класичний розиграш: прокидаєшся від несподіваного дзвінка десь о четвертій ранку, а у трубці дуже приємний голос просить покликати Жору. Ви спросоння пояснюєте, що такий тут не живе і ніколи не жив. За п'ятнадцять хвилин дзвонить вже інший голос і знову питає Жору, правильно називаючи ваш номер й не менш здивовано перепитує: «Невже Жора тут не живе!?». Подібні дзвінки повторюються знову і знову. І тільки тоді, коли вони ніби втихли і ви нарешті пірнули в ліжко, лунає ще один, особливо настирний дзвінок і на ваше сердите: «Хто це такої пори?» чується стурбоване: «Це я — Жора. Мені ніхто не дзвонив?»...

Отже, як бути з телефоном, гадаю, ви теж зрозуміли: або відключіть його ще з вечора напередодні Першого квітня, або на всі дзвінки відповідайте одне: «У квартирі нікого немає!»

І наостанок ще одна істотна порада: незважаючи на найтепліші стосунки зі своєю тещею, не жартуйте з нею Першого квітня. Бо відразу станете її ворогом на все життя. Щоправда, це стосується тільки тих зятів, у кого одна теща. А коли у вас їх кілька, то, звичайно, з усіма попередніми жартувати можна. Особливо — з першою.

Юрко КОВЧ.

Гайсин Вінницької області.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

ЯК ЗДИХАЛИСЯ ТРЕНЕРА

Ситуація

Перед початком другого кола чемпіонату країни в харківському Палаці спорту на зустрічі з футболістами «Металіста» зібралися найпалкіші його прихильники. Природно, багато з них хотіли почути вичерпну відповідь на запитання: чому команду залишив її головний тренер? Болільників не задовольняли чутки, які поширювалися містом. Встигли вилити на зухвальця відро помиїв і окремі мої колеги. Що ж, сплюжити добре ім'я людини, якій ще вчора улесливо усміхалися, у нас вміють чудово.

Так що ж сталося насправді? Чому з колективу пішла людина, яка багато сезонів грала за нього, а потім упродовж десятка років була в ньому тренером? Про це вирішив дізнатися у самого Леоніда Ткаченка. До речі, в його професійних можливостях, переконаний, мало хто сумнівається. Він продовжує працювати помічником Олега Базилевича в національній збірній України. Отже, слово тренерові:

— Важко мені про все це говорити. Адже людей, які сьогодні керують клубом, привів до нього я сам. Команда мала певні фінансові проблеми. Довелося довго умовляти дирекцію заводу імені Малишева — нашого головного засновника. Як виявилося на свою голову. Але тоді нинішні клубні начальники улещували: мовляв, ти, Леоніде, господар тренувального процесу, а ми тобі допомагатимемо. Від таких слів хотілося співати й танцювати. Гадав, що нарешті заживемо щасливо.

Не кривитиму душею, спершу все було ніби гаразд. Але дуже швидко мої протеже різко змінили тон. Дуже важко, по крихтах, збирали нинішній склад. З гордістю скажу, що в «Металісті» підібралася група відмінних виконавців. Не секрет, що на багатьох з них накинули оком в іменитих клубах. Почалося полювання за Призетком, Пушкуцею, Кандауровим, Помазуном. Але хлопці виявилися стійкими. Не вважайте за нескромність, та і моя заслуга є в цьому.

Ніщо не віщувало лиха. Однак керівники клубу одного дня вирішили: ми ж платимо гроші, то чому б і в тренувальний процес не втрутитися? Вінцем справи стала ситуація з поїздкою на тренувальний збір до Франції. У складі делегації з 30 осіб значилося лише... 15 футболістів. Я власноручно викреслив з того списку більшість незнайомців, давши зрозуміти, що керівники клубу мають справу не зі слухняною маріонеткою. Це ж нонсенс, щоб тренерові, який 12 років працював під керівництвом такого авторитетного фахівця, як Євген Пилипович Лемешко, розповідали як працювати в футболі колишній сантехнік, колишній чоботар...

— Це, якщо не помиляюся, сталося наприкінці січня і, мабуть, було останньою крапкою у тому протистоянні?

— Так. У перший день лютого написав заяву про звільнення за станом здоров'я.

— А що ж команда?

— Її я збирав «під себе», але для «Металіста», для Харкова. Більшість гравців минулого вересня підписала трирічні контракти. Але вони хотіли працювати з конкретним тренером. Тепер же настрої багатьох змінилися. Через відомі обставини хлопці влипли в кабалу.

— А що це за історія з поїздкою до Італії? Подейкували, що ніби ви возили туди Призетка, Кандаурова, Пушкуцу та Помазуна, щоб продати там до багатих клубів.

— То нісенітниця. Подібну версію висунув з подачі президента ФК «Металіст» Дмитра Дрозника один із харківських журналістів. Насправді ж була конкретна домовленість на клубному рівні. Нас приймала команда з міста Соронни, що поблизу Мілана. Мене і чотирьох гравців цей любительський колектив запросив на місячне стажування. Щоправда, не зовсім влаштовували терміни, бо у нас тривав підготовчий період до другого кола чемпіонату. Але був і інший бік у цієї медалі. Виникала нагода збагатитися досвідом. Господарі обіцяли влаштувати перегляд тренувань іменитих клубів, зокрема «Мілана», «Інтера», провести з ними спільні заняття, на жаль, не так сталося, як бажалося. До речі, є документи, які підтверджують, що італійська сторона з різних причин не змогла виконати обіцяне. Тому ми, пробувши тиждень в Італії, повернулися, не добувши призначеного терміну. Хоча могли перебувати там ще 21 день. Умови були прекрасні: мешкали в п'ятизірковому готелі, отримували по 300 доларів добових. Скажіть, чи міг хапуга, як дехто тепер мене називає, кинути такі блага? Коли ж повернулися, то президент нашого клубу роздратовано допитувався, чому перервали візит, не порадившись...

— Ви повернулися до Харкова. І що ж далі?

— Пристрасті, здавалося, потроху вгамувалися. Треба було рушати на черговий збір до Криму. Але знову конфронтація. Наші робочі тренери Станіслав Берников і Олександр Довбій поскаржилися, що адміністрація продовжує вирішувати, кому з гравців їхати, кому ні. Знову спалах емоцій. А потім настав час французької епопеї, про яку вже згадувалося. Я пояснив, що їдемо не на екскурсію, не за товаром, а працювати, готуватися до чемпіонату. На мене гримнули. Тоді й написав заяву про звільнення. Команда поїхала. Хоча більшість гравців збиралася теж залишитися вдома. Мені коштувало багатьох зусиль умовити футболістів. Ви — професіонали, сказав їм і не робіть дурниць.

— А ви куди поїхали?

— Теж до Франції. Мене підтримав Олег Петрович Базилевич, який сам колись побував у моїй шкурі. Працював зі збірною. А коли ми прилетіли до Києва, у цей день, 18 лютого, відбулося засідання президії ФК «Металіст», куди мене, зрозуміло, не запросили. І там вирішили мою долю. Тимчасово виконуючим обов'язки головного тренера призначили Віктора Арістова, у минулому гравця команди, який останнім часом працював відеооператором. На відомій зустрічі з болільниками оголосили, що Ткаченко не сам пішов з команди, а його... звільнили.

На знак солідарності зі мною залишив «Металіст» Станіслав Берников. Не переїхала до Харкова велика група відомих майстрів, які хотіли працювати зі мною...

Отака точка зору на події Леоніда Ткаченка. Зрозуміло, опоненти мають іншу. І ми готові надати їм слово. Але хочеться зауважити, що така історія в «Металісті» виникла не вперше. Свого часу подібним чином повелися з шанованими й авторитетними Олегом Олександровичем Ошенковим і Євгеном Пилиповичем Лемешком. Сумна традиція.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ОДНА ШАЙБА, А СКІЛЬКИ РАДОСТІ...

Хокей

Нарешті збірна України здобула першу перемогу на чемпіонаті Європи по групі В, який проходить у Києві. Лише одну шайбу закинули наші дівчата (на 29-й хвилині красиву комбінацію завершила Наталя Пасько) у ворота лідера чемпіонату — збірної Латвії, але й цього вистачило для перемоги — 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).

Скільки було радості, переможниць вітали, найкращим гравцям вручили красиві порцелянові вази. До речі, і цей турнір, як і весь український хокей, матеріально підтримує асоціація Укрфарфор (президент О. Сидоренко), полонські завод художньої кераміки (директор В. Карнафель) і фарфоровий завод (директор А. Суриков).

Сьогодні чемпіонат завершується.

З м'ячем лідер атак київського «Динамо» і збірної країни Віктор Леоненко.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національний банк України 25 березня 1993 року встановлює курс українського карбованця до іноземних валют

1 австрійський шилінг	182.74
1 англійський фунт стерлінгів	3102.68
10 бельгійських франків	624.01
1 німецька марка	1285.82
1 голландський гульден	1143.80
1 датська крона	334.70
100 італійських лір	132.83
1 канадський долар	1682.49
1 норвезька крона	302.49
1 долар США	2100.00
1 фінська марка	354.89
1 французький франк	378.16
1 шведська крона	271.37
1 швейцарський франк	1390.61
10 японських ієн	181.88
1 екю	2487.86
10 іспанських песет	180.53
1 ірландський фунт	3121.97
10 португальських ескудо	138.61
1 естонська крона	160.73
1 долар США по розрахунках із Індією	2100.00

Відповідно до Декрету Кабінету міністрів України про систему валютного регулювання і валютного контролю та пункту 3 інструкції НБУ про порядок встановлення і використання курсу Українського карбованця Національним банком України 25 березня 1993 року встановлено такі курси українського карбованця до валют країн рублевої зони.

Код рубля	Курс купівлі	Курс продажу	Офіційний курс
834 (Білорусь)	1.7145	1.7845	1.7495
835 (Казахстан)	1.4873	1.5480	1.5176
836 (Узбекистан)	1.4873	1.5480	1.5176
837 (Таджикистан)	1.3279	1.3821	1.3550
838 (Туркменистан)	1.8713	1.9477	1.9095
839 (Киргизстан)	1.1918	1.2404	1.2161
843 (Молдова)	1.3296	1.3838	1.3567
844 (Вірменія)	1.0834	1.1276	1.1055
848 (Азербайджан)	0.9385	0.9768	0.9576
849 (Грузія)	0.8805	0.9165	0.8985
853 (Латвія)	1.2312	1.2814	1.2563
854 (Литва)	1.2903	1.3429	1.3166
858 (Росія)	1.9419	2.0211	1.9815

Курс купівлі та продажу установи НБУ використовують під час купівлі та продажу іноземної валюти поза межами валютної біржі.

Телебачення

НЕДІЛЯ 28 березня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Мультфільм «Горбоконик»
10.50 Менора.
11.35 Знайомтесь: камерний оркестр Національної опери України.
12.30 Для дітей. Худ. фільм «Капітан «Пілігрима».
14.00 Зичимо щастя.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 На варті.
16.55 «Я заводной...» Концерт В. Леонтьєва.
18.15 Свічадо.
19.00 УТН.
19.20 Світовий спортивний огляд «Жиллетт».
19.55 Чемпіонат України з футболу. «Динамо» — «Карпати». 2 тайм.
20.45 Мультфільм «Літаючий будинок». 14 серія.
21.15 Кінопроба. Телегра.
22.15 Будьте з нами. Інформаційна музична програма
23.45 Телефан.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.20 Новини.
6.35 Ранкова гімнастика.
6.45 Тираж «Спортлото».
7.00 Година сили духу.
8.00 Центр.
8.30 З ранку раненько.
9.00 Доки всі вдома.
9.30 Ранкова зірка.
10.20 Військове ревю.
11.00 Світ на дозвіллі.
11.45 Прем'єра телефільму для дітей «Пригоди Чорного Красунчика».
12.10 Марафон-15.
13.00 Прем'єра мультфільму «Піф і Геркулес»; прем'єра док. фільму «Підводна одіссея команди Кусто».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Діалог у прямому ефірі.
15.10 Клуб мандрівників.
15.50 Прем'єра мультфільмів «Каспер і його друзі», «Справжні мисливці за привидами».
16.50 Панорама.
17.30 Телелоція.
17.45 Новини.
18.00 Променад у Маріїнському.
18.55 Погода.
19.00 Вперше на телеекрані. Худ. фільм «Розшукується небезпечний злочинець».
20.55 Реклама.
21.00 Підсумки.
21.45 Спортивний уїк-енд.
22.00 Теніс. Кубок Девіса. Збірна Росії — збірна Німеччини.
23.00 Новини.
23.20 Першоквітневі жарти.
0.00 Вперше на телеекрані. Худ фільм «Чоловіча справа».

ІІ ПРОГРАМА УТ, ІІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Мульти-пульти.
7.30 Баскетбольний огляд.
8.00 Наш сад.
8.30 Студія «Рост». Клуб-Т.
9.00 Кіпрас Мажейка. Репортажі з «Малої Європи».
9.30 Непізнаний Всесвіт.
10.00 Ати-бати...
10.30 Телекросворд.
11.00 Телеоко. Передача про Д. Вертова. «Симфонія Донбасу». Док. фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Не вирубати...
13.35 Кращі ігри НБА.
14.35 «Ізабель». Розважальна вікторина.
15.20 Фільм-прем'єр.
15.35 Познер і Донах'ю.
16.05 Біла ворона.
16.50 «Нові пригоди Вінні-Пуха», «Чорний плащ».
17.40 Співає Назарій Яремчук.
18.00 Міжнародні змагання з плавання «Дружба».
18.30 Обличчям до столиці.
19.00 Візитка. Олена Косяченко
19.05 Мультфільм «Казки народів світу».
19.30 СІТ-3.
19.40 Сиди і дивись.
19.55 Візитка.
20.00 «Марія-шоу».
20.20 Худ. фільм «Скинь маму з поїзда».
21.45 Дорослі, як діти.
22.00 Нехай.
22.30 СІТ-3.
22.40 Візитка
22.45 Просто так...
23.15 Автогонки «Формула-1».

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

15.00 Мультфільм «Поклик предків».
16.15 Музична пауза.
16.20 «Подружжя Орлових». Худ. фільм.
17.40 Дзвоніть... 215-00-35.
18.10 Мультфільми.
18,30 Худ. фільм «До мене, Мухтар!».
19.50 Відеомузика.
20.10 Худ. фільм «Повернення незнайомця».
21.40 Відеомузика.
21.55 «Джейк Спіід». Худ. фільм (США).

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, завідуючий відділом гуманітарних проблем; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 814907

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311057.